

CUMHURİYET SENATOSU TUTANAK DERGİSİ

Yetmişsekizinci Birleşim

20 . 6 . 1963 Perşembe

İçindekiler

	Sayfa	Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	29	
2. — Gelen kâğıtlar	29	
3. — Yoklama	29	
4. — Başkanlık Divanının Genel Kurula şunuşları	30	
1. — Ankara Üyesi Mansur Ulusoy; Ankara'nın bâzı ilçe ve köylerinde yağmurların sebebiyet verdiği zararlara temas ile Hükümetin yakın alâkasını talebeden demeci	30	1960 ve daha önceki bütçe yıllarına ait bir kısım vergi borçlarının tasfiyesi hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Malî ve İktisadi İşler ve Bütçe komisyonları raporları (M. Meclisi 1/201, C. Senatosu 1/229) (S. Sayısı: 156) 31,55:56,57:59, 60:62
2. — Vazife ile yurt dışına giden Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hasan Dinger'in dönüşüne kadar kendisine, Adalet Bakanı Abdülhak Kemal Yörük'ün vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/211)	30	3. — 1963 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/468, C. Senatosu 1/245) (S. Sayısı: 159) 31,63:65
5. — Görüşülen işler	30	
1. — Tohumlukların tescil, kontrol ve sertifikasyonu hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Sanayi ve Tarım, Anayasa ve Adalet ve Bütçe komisyonları raporları (M. Meclisi 1/247, C. Senatosu 1/211) (S. Sayısı: 155) 30:31,53:54		4. — Temsilciler Meclisi eski üyesi Ekrem Tüzemen'in, Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonununun 3 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 43 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/5, C. Senatosu 4/18) (S. Sayısı: 157) 31:32, 35:50
2. — Kamu iktisadi teşebbüslerinin		6. — Sorular ve cevaplar 32
		A — Sözlü sorular ve cevapları 32
		1. — Cumhuriyet Senatosu Balıkesir Üyesi Hasan Ali Türker'in, Ege ve Atatürk

	Sayfa
üniversitelerine bağlı bir Veteriner Fakültesi açılmasına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/166)	32
2. — Cumhuriyet Senatosu Siirt Üyesi Lâtif Aykut'un, Toprak dergisi sahibinin üniversite gençliği tarafından yapılan sorgusuna dair İçişleri ve Adalet Bakanlarından sözlü sorusu (6/171)	32
3. — Cumhuriyet Senatosu Kayseri Üyesi Hüsnü Dikeçligil'in, Ziraat Bankası tarafından yaptırılan çiftçi evlerine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/173)	32
4. — Cumhuriyet Senatosu Üyesi Hidayet Aydın'ın, kaloriferlerde linyit kömürü yerine Fuel - Oil yakılmasına dair, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Yusuf Azizoglu'nun cevabı (6/174)	32,33:34
5. — Cumhuriyet Senatosu Kayseri Üyesi Hüsnü Dikeçligil'in, İstanbul, Yüksek İslâm Enstitüsünün arsasına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu ve Devlet Bakanı Vefik Pirinçcioğlu'nun cevabı (6/179)	32:33
6. — Cumhuriyet Senatosu Kastamonu Üyesi Nusret Tuna'nın, 27 Mayıs İnkılabından sonra toplanan silâhlara dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/188)	34
7. — Cumhuriyet Senatosu Trabzon Üyesi Yusuf Demirdağ'ın, memleketimizdeki posta dağıtıcılarına dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/189)	34
8. — Cumhuriyet Senatosu Muğla Üyesi Muallâ Akarca'nın Bakanlık Teftiş Heyeti Reisi Naci Güroi ile Sümerbank eski Ge-	

	Sayfa
net Müdürü Salâhattin Akyol hakkındaki bir emrin yerine getirilmemesi sebebine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/191)	34
9. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, Plân için sarf edilen para ile gazete ve mecmualara tahsis edilen ilânlara dair, Başbakanından sözlü sorusu (6/192)	34
10. — Cumhuriyet Senatosu Hatay Üyesi Sabahattin Adalı'nın; Hatay'ın Reyhanlı, Kırkhan Amik Ovasında fazla miktarda yağın yağmur sebebiyle buğday mahsulünün tamamen yok olduğuna dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/193)	34
11. — Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenap Ege'nin, tren bileti ücretlerinde öğretmenler için uygulanan tezilli tarife ile dergi ve kitaplarından alınan posta ücretlerine dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/194)	34
12. — Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenap Ege'nin, Söke ovasının nehir taşkınlarından korunması hususunda ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Bayındırlık ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/195)	34:35
<i>B — Yazılı sorular ve cevapları</i>	<i>51</i>
1. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir'in, 1963 ve 1964 yıllarında Tunceli vilâyetine yapılan ve yapılması düşünülen yatırımların miktarı ile yerlerine dair yazılı soru önergesi ve Millî Eğitim Bakanı İbrahim Ökten'in yazılı cevabı (7/91)	51:52

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Ankara Üyesi Niyazi Ağırnash; Fargo Lâstik Fabrikasının yaptığı ve lâstik iş kolunun sezon icabı yapagelmekte olduğu lokavtlara işaretle Hükümetin bu hususla yakından alâkalanmasını istedi.

Aydın Üyesi İskender Cenap Ege'ye izin verilmesi hakkındaki Başkanlık tezkeresi okundu ve izin kabul edildi.

Temsilciler Meclisi eski üyesi Ekrem Tüzemen'in, Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonunun 3 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 43 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Kararı Komisyonu raporunun görüşülmesi, bu rapor sözcüsü hazır bulunmadığından gelecek Birleşime bırakıldı.

1963 yılı Bütçe Kanununa bağlı (H) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı görüşüldü ve Cumhuriyet Senatosunca, tasarının kanunluğu kabul olundu.

Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanun'a bağlı (1) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığı kısmında değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının;

Türk Eczacılar Birliği Kanununun 31 ve 45 nei maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ile

Türk Tabipleri Birliği Kanununun 40 nei

ve 47 nei maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metinleri üzerinde ikinci müzakereleri yapıldı ve tasarıların kanunlukları kabul edildi.

Tohumlukların tescil, kontrol ve sertifikasyonu hakkındaki kanun tasarısının ikinci müzakeresi bitirilmiştir. Açık oya sunulan 6 nei maddede yeter sayı sağlanmış ise de 10 nei maddede yeter sayı temin edilemediğinden, bu maddenin gelecek Birleşimde tekrar oylanacağı bildirildi.

Kamu iktisadi teşebbüslerinin 1960 ve daha önceki bütçe yıllarına ait bir kısım vergi borçlarının tasfiyesi hakkındaki kanun tasarısının görüşülmesi bitirildi. Millet Meclisi metninde değişiklik olduğundan açık oya sunulan 1 nei ve 3 nei maddelerde yeter sayı temin edilemediğinden, maddelerin gelecek Birleşimde tekrar oylanacağı ifade olundu.

20 Haziran 1963 Perşembe günü saat 14 te toplanılmak üzere Birleşime son verildi.

Başkan
Başkanvekili
Ihsan Hamit Tigrel

Kâtip
Kırklareli
Ahmet Naci Arı

Kâtip
Amasya
Macit Zeren

2. — GELEN KÂĞITLAR

Raporlar

1. — 1963 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvelerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporu. (M. Meclisi 1/468, C. Senatosu 1/245) (S. Sayısı : 159)

2. — İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı bir teknik okulu açılmasına dair kanunun Anayasaya aykırı hükmünün kaldırılmasına dair

kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Milli Eğitim Komisyonu raporu (M. Meclisi 2/454, C. Senatosu 2/65) (S. Sayısı : 160)

3. — Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt kanunu tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyon raporu. (M. Meclisi 1/273, C. Senatosu 1/21) (S. Sayısı : 162)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 14,00

BAŞKAN — Başkanvekili İhsan Hamit Tigrel

KÂTIPLER : Sakıp Önal (Adana), A. Naci Arı (Kırklareli)

BAŞKAN — Birleşimi açıyorum.

3. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.
(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Çoğunluğumuz vardır. Oturumu açıyorum.

4. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — *Ankara Üyesi Mansur Ulusoy'un, Ankara'nın bâzı ilçe ve köylerinde yağmurların sebebiyet verdiği zararlara temas ile Hükümetin yakın alâkasını talebeden demeci.*

MANSUR ULUSOY (Ankara) — Gündem dışı söz istiyorum.

BAŞKAN — Ne hakkında Sayın Ulusoy.

MANSUR ULUSOY (Ankara) — Evvelki gün yağın yağmur ve dolunun yaptığı hasar hakkında.

BAŞKAN — Buyurun.

MANSUR ULUSOY (Ankara) — Sayın Başkan, kıymetli arkadaşlarım, 18 Haziran akşamı yağın şiddetli yağmur neticesinde Balâ, Kırık-kale ve Keskin ilçelerine bağlı köylerimizde pek çok tahribatın vücuda geldiği hem matbuatla, hem de vatandaşlar tarafından haber verilmektedir. Sayın Hükümetin bu hususta tedbir alacağından hiç şüphem yoktur. Eğer tedbir almışsa bu hususta bu kürsüden izahat verilmesini rica ediyorum. Eğer alınmamışsa derhal ilgililere emir vererek gerekli tedbirlerin alınmasını ve muhtarip vatandaşların yaralarının

sarılmasını, hasarın tesbit edilmesini ehemmiyetle rica ediyorum. Mâruzatım budur. Hepinizi hürmetle selâmlarım.

BAŞKAN — Vaziyete muttali olan Hükümetin lâzımgelen tedbirleri alması ricasiyle, gündeme geçiyoruz.

2. — *Vazife ile yurt dışına giden Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hasan Dınçer'in dönüşüne kadar kendisine, Adalet Bakanı Abdülhak Kemal Yörük'un vekillik edeceğine dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/211)*

BAŞKAN — Cumhurbaşkanlığı tezkeresini okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Vazife ile yurt dışına giden Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Hasan Dınçer'in dönüşüne kadar kendisine, Adalet Bakanı Abdülhak Kemal Yörük'ün vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, muvafık görülmüş olduğunu arz ederim.

Cumhurbaşkanı

Cemal Gürsel

BAŞKAN — İttılamıza sunulmuştur.

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — *Tohumlukların tescil, kontrol ve sertifikasyonu hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Sanayi ve Tarım, Anayasa ve Adalet ve Bütçe komisyonları raporları (M. Meclisi*

1/247, C. Senatosu 1/211) (S. Sayısı : 155) (1)

(1) 155 S. Sayılı tasarı üzerindeki görüşülme 19.6.1963 günlü 77 nci Birleşim tutanağındadır.

BAŞKAN — Bu kanun tasarısının geçen Birleşimde açık oya sunulan 10 ncu maddesinde nisap hâsıl olmamıştı. Bu Birleşimde tekrar açık oylarınıza sunulacaktır.

2. — *Kamu iktisadi teşebbüslerinin 1960 ve daha önceki bütçe yıllarına ait bir kısım vergi borçlarının tasfiyesi hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Mali ve İktisadi İşler ve Bütçe komisyonları raporları (M. Meclisi 1/201, C. Senatosu 1/229) (S. Sayısı : 156) (1)*

BAŞKAN — Bu tasarının da birinci ve üçüncü maddeleri ile tümü geçen birleşimde açık oya konmuş fakat nisap temin edilememişti. Yeniden açık oylarınıza sunulacaktır. Bütçe Komisyonu Başkanlığının bir takriri var, okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Gündemdeki kanunların sözlü sorulardan önce görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Bütçe Komisyonu Başkanı
Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Sahir Kurutluoğlu

BAŞKAN — Kanunların sözlü sorulardan önce görüşülmesi teklif edilmektedir. Önergeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3. — *1963 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/468, C. Senatosu 1/245) (S. Sayısı : 159) (2)*

BAŞKAN — 1963 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısının tümü üzerinde söz istiyen?... Yok. Maddelere geçilmesini reyinize sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1963 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında Kanun

MADDE 1. — 1963 yılı Bütçe Kanununa

(1) 156 S. Sayılı tasarı üzerindeki görüşmeler 19 . 6 . 1963 günlü 77 nci Birleşim tutanağında dır.

(2) 159 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

bağlı (A/1) işaretli cetvelin Başbakanlık kısmında «Millî Emniyet Hizmetleri Başkanlığının her çeşit açık giderleri karşılığı» adıyla yeniden açılan 455 nci bölümüne 2 000 000 lira olağanüstü ödenek verilmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz istiyen?... Yok. Maddeyi reylerinize sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — 1963 yılı Bütçe Kanununa bağlı (R) işaretli cetvele ilişik cetvelde yazılı formül eklenmiştir.

BAŞKAN — Madde hakkında söz istiyen?... Yok. Maddeyi (R) işaretli cetvelle birlikte reyinize sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Tümü açık oyunuza sunulacaktır.

4. — *İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı bir Teknik Okulu açılmasına dair Kanununun Anayasaya aykırı hükmünün kaldırılmasına dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim Komisyonu raporu (M. Meclisi 2/45-i, C. Senatosu 2/65) (S. Sayısı : 160) (1)*

BAŞKAN — Kanunun tümü üzerinde söz istiyen?... Yok. Maddelere geçilmesini oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İvedilik teklifi vardır, ivedilikle görüşülmesi hususunu oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeleri okutuyorum.

İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı bir Teknik Okulu açılmasına dair Kanunun Anayasaya aykırı hükmünün kaldırılmasına dair Kanun

MADDE 1. — 10 . 3 . 1954 tarih ve 6374 sayılı «İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı bir

(1) 160 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

Teknik Okulu açılmasına dair» Kanununun 6 nci maddesinin son cümlesini teşkil eden «Bu kurumların kararlarına karşı başka hiçbir mercie başvurulamaz» ibaresi kaldırılmıştır.

BAŞKAN — Madde hakkında söz isteyen?... Yok. Oyunuza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Bu kanun yayını tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Maddeyi oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Kanunun tümünü oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

6. — SORULAR VE CEVAPLARI

A — SÖZLÜ SORULAR VE CEVAPLARI

BAŞKAN — Sorulara geçiyoruz.

1. — *Cumhuriyet Senatosu Balıkesir Üyesi Hasan Ali Türker'in Ege ve Atatürk üniversitelerine bağlı bir Veteriner Fakültesi açılmasına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/166)*

BAŞKAN — Bu mevzu görüşülmüştü. Fakat arkadaşımız Tarım Bakanının da izahat vermesini arzu ediyorlardı, maalesef Tarım Bakanı gelmemiştir; gelecek Birleşime kalmıştır.

2. — *Cumhuriyet Senatosu Sırt Üyesi Lâtif Aykut'un, Toprak dergisi sahibinin üniversite gençliği tarafından yapılan sorgusuna dair İçişleri ve Adalet Bakanlarından sözlü sorusu (6/171)*

BAŞKAN — Bakanlar?... Yok. Maalesef. Teşibiniz üzerine Başvekâlete ve vekâletlere yazılmıştır. Sorulara geç cevap veriliyor, diye üzüntümüzü belirtmiştik, bunu da ayrıca arz ederim. Elimizde de ricadan başka bir müeyyide yok.

3. — *Cumhuriyet Senatosu Kayseri Üyesi Hüsnü Dikeçligil'in, Ziraat Bankası tarafından yaptırılan çiftçi evlerine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/173)*

BAŞKAN — Ticaret Bakanı yok, gelecek Birleşime kalmıştır.

4. — *Cumhuriyet Senatosu Üyesi Hidayet Aydın'ın, kaloriferlerde linyit kömürü yerine Fuel - Oil yakılmasına dair, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/174)*

BAŞKAN — Sayın Aydın. Yoklar. Esasen bu mevzu görüşülmüştü; bilmem arzu eder mi, Sağlık Bakanının tekrar cevaplandırmasını. Fakat soru sahibi de yok. Bir defaya mahsus

olmak üzere gelecek Birleşime bırakılmıştır.

5. — *Cumhuriyet Senatosu Kayseri Üyesi Hüsnü Dikeçligil'in, İstanbul, Yüksek İslâm Enstitüsünün arsasına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu ve Devlet Bakanı Vefik Pirinçcioğlu'nun cevabı (6/179)*

BAŞKAN — Sayın Dikeçligil buradalar. Devlet Bakanı burada. Sayın Bakan, soruya cevap verecek misiniz?

DEVLET BAKANI VEFİK PİRİNÇCİOĞLU (Diyarbakır Milletvekili) — Evet, cevap vereceğim, efendim.

BAŞKAN — Soruyu okutuyorum.

19 Nisan 1963

Cumhuriyet Senatosu Yüce Başkanlığına
Ankara

Aşağıdaki sorunun mevcut Hükümetin Bakanlığı ve Devlet Bakanlığı arasında görüş, düşünüş ve iş birliği olmadığını tebarüz ettirmek için sormuş bulunuyorum. Bu bakımdan sorularının ilgili Sayın Millî Eğitim Bakanlığı ve Devlet Vekili tarafından sözlü olarak açıklanmasına delâletlerinizi rica ve arz ederim.

Cumhuriyet Senatosu Kayseri Üyesi
Hüsnü Dikeçligil

1. İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsünün arsası için 1963 yılı bütçesinde kaç yüz bin lira ödenek konulmuştur.

2. Bu para ile Millî Eğitim Bakanlığı Vakıflar Umum Müdürlüğünden hangi arsayı istemiştir? Buna karşılık kaç yüz bin liralık teklifle karşı karşıya gelmiştir? Bu durum karşısında Millî Eğitim Bakanlığı bu lüzumlu arsayı alıp İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsünün binası inşaatına bu yıl başlayabilecek midir?

3. Vakıflar Umum Müdürlüğünün bağlı olduğu Devlet Bakanlığı neden İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsüne gereken Bağlarbaşı'ndaki arsayı vermekte müşkülât göstermektedir? Her iki Devlet dairesi arasındaki meselenin kolaylıkla hâline dair kanun hükmü yok mudur ki, işler sürüncemede bırakılmaktadır? Bunun sebebi neyle izah edilebilir?

BAŞKAN — Sayın Devlet Bakanı, buyurun. Millî Eğitim Bakanı bu hususta izahat vermişti, soru sahibi Devlet Bakanının da cevaplandırmasını arzu etmişlerdir. Cevap verecektir.

DEVLET BAKANI VEFİK PİRİNÇCIOĞLU (Diyarbakır Milletvekili) — Yüce Senatörün sayın üyeleri, Kayseri Senatörü Sayın Hüsnü Dikeçliğin sözlü sorusunun Bakanlığımı ilgilendiren (3) nci maddesine cevabımı arz ediyorum.

Millî Eğitim Bakanlığınca İslâm Enstitüsü binası yaptırılmak üzere Vakıflar Genel Müdürlüğünden istenen arsa, İstanbul'da Bağlarbaşı'nda 197 pafta, 11 ada ve 12 parsel numarasında kayıtlı 22 890 M² ebadındadır.

Ahçı, Millî Eğitim Bakanlığı olduğu için Vakıflar Takdir Komisyonunca bahis konusu gayrimenkule (612 250) lira kıymet takdir edilmiş ve keyfiyet 15 . 1 . 1963 gün 116-953/7 sayılı yazı ile Millî Eğitim Bakanlığına bildirilmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı 11 . 2 . 1963 gün ve 702-35/221 sayılı cevaplarında:

1963 yılı bütçesine bu iş için 500 000 lira tahsisat konulduğunu ve söz konusu sahanın bu bedel ile verilmesini istemekte ısrar etmiştir.

Adı geçen Bakanlığa 5 . 3 . 1963 gün ve 119-337/24 sayılı yazı ile takdir olunan bedelden tenzilât yapılmasına hukukan imkân bulunmadığı bildirilmiştir.

Bilindiği gibi resmî daire ve müesseseler arasındaki gayrimenkul alım - satımları 2490 sayılı Kanunun 66 nci maddesine göre kıymet takdiri yolu ile yapılmaktadır.

Vakıflar Genel Müdürlüğü idarecileri, mevcut kanun ve talimata uyarak hareket etmişlerdir. Söz konusu arsa işinde Millî Eğitim Bakanlığına bir güclük çıkarıldığı vâkı ve varit değildir.

İslâm Enstitüsü gibi bir müessesenin bir an evvel kurulmasını sağlamak hususunda sayın senatör arkadaşımızın göstermiş olduğu hassasi-

yeti takdir etmemek ve şükranla karşılamamak mümkün değildir.

Biz de aynı duygularla hareket ederek Millî Eğitim Bakanlığı ile dün arsa satışı konusunda aşağıdaki şekilde bir anlaşmaya varmış bulunmaktayız.

2490 sayılı Kanunun 66 nci maddesine göre Millî Eğitim Bakanlığına 612 250 lira kıymet üzerinden satışı teklif olunan gayrimenkulün 2950 sayılı Kanunun 1 nci maddesi gereğince bu yıl bütçelerinde mevcut 500 000 lira peşin verilmek ve bakiyesi 112 250 lira 1964 yılı bütçesinden ödenmek üzere taksitle satışı sağlanacak ve gerekli işlem süratle neticelendirilecektir.

Saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Hüsnü Dikeçliğin.

HÜSNÜ DIKEÇLİĞİL (Kayseri) — Efendim, Muhterem Vekil Beyefendinin izahatından dolayı memnuniyetimi kendisine arz eder, yeni vazifesinde Allah'tan muvaffakiyetler dilerim. Hakikaten güzel bir anlayışla cevap verdi, çok memnun kaldım. Kuruluşundan bugüne kadar İslâm Enstitüsü binasız, bir yerde kalıyordu. Ama Sayın Devlet Vekili daha önceden Bakan olsaydı, iki Devlet müessesesi aralarında anlaşarak, bu arsa 500 bin liraya İslâm Enstitüsüne verilmiş olurdu. Ama bununla beraber bu mesele halledilmiştir. Kendisine çok çok teşekkür ederim. İslâm Enstitüsünün de 1,5 milyon lirası bu sene sarf edilecektir. Diyarbakır'dan bir vazife verildiğine göre Diyarbakır çocuğundan bundan başka bir şey beklenemezdi, zaten. Kendisine tekrar çok çok teşekkür ederim.

(Sağdan alkışlar)

4. — Cumhuriyet Senatosu Üyesi Hidayet Aydın'ın, kaloriferlerde linyit kömürü yerine Fuel Oil yakılmasına dair, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/174)

BAŞKAN — Sayın Aydın geldiler. Soruları Maliye Bakanı ve Sanayi Bakanı tarafından cevaplandırılmıştı. Sağlık Bakanı bu hususta cevap vereceklerdir. Soruyu tekrar okutmama bilmem lüzum var mı? Heyeti Celileniz dinlemişlerdi. **Buyurunuz efendim.**

SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANI YUSUF AZIZOĞLU (Diyarbakır Milletvekili)

— Sayın Hidayet Aydın'ın sorularına cevaplarımı arz ediyorum.

1. Büyük şehirlerde ve meteorolojik durum itibariyle bilhassa Ankara'da yakıt maddesi olarak kömür kullanılacaksa bunun tamamıyla kok kömürü olması zaruridir.

2. Yumuşak kömür kullanılacaksa, linyit, briket ve saire gibi tam yanmayı temin eden özel soba veya sekonder hava tesisli kalorifer cihazlarında yakılması ve bu türlü kömürlerde % 2 den fazla kükürt bulunmaması lâzımdır.

3. Yüzde ikiden fazla kükürt ihtiva eden ve tam yanma sağlamayan soba ve kalorifer tesislerinden çıkan dumanlarda mevcut bulunan kimyevi gaz maddeler kronik akciğer hastalıkları yapabilmektedir. Bu türlü dumanlarda üç - dört belzo prin bulunduğu takdirde, uzun süre yapılan solunumlardan sonra, akciğer kanseri yaptığı Dünya Sağlık Teşkilâtınca açıklanmıştır.

4. Büyük şehirlerde dumansız Fuel Oilün kullanılması az duman vermesi dolayısıyla istimali uygun olur. Fakat yüzde ikiden fazla kükürt ihtiva etmemesi icabeder. Aksi halde havada sülfirik asit teşekkülü dolayısıyla linyit kömüründen çok daha fazla kötü tesiri olabilmektedir. Âdi Fuel Oil de kükürt miktarı % 6 - 7 arasındadır. Linyitlerimizde ise % 2 - 3 arasında bulunmaktadır. Kükürtü % 2 ye kadar düşürülmüş ve biraz daha pahalı olan petrolün veya poverize Fuel Oilün büyük şehirlerde kullanılması uygun mütalâa edilmektedir.

5. Ankara havasının kirlenme derecesi ve kirliliği yapan esas kimyasal maddelerin doze edilmesi Hıfzıssıhha Okuluna sipariş ettirdiğimiz aletlerle -ki bu aletler pek yakında gelecektir- gerekli tetkikler yapılacak ve alınacak rapora göre Bakanlığımız gerekli teşebbüslerde bulunacaktır.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Aydın.

HİDAYET AYDINER (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Bakana teşekkür ederim.

BAŞKAN — Ben de teşekkür ederim, efendim.

6. — *Cumhuriyet Senatosu Kastamonu Üyesi Nusret Tuna'nın, 27 Mayıs İnkılabından sonra toplanan silâhlara dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/188)*

BAŞKAN — İçişleri Bakanı?.. Yok. Gelecek Birleşime bırakılmıştır.

7. — *Cumhuriyet Senatosu Trabzon Üyesi Yusuf Demirdağ'ın, memleketimizdeki posta dağıtıcılarına dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/189)*

BAŞKAN — Sayın Yusuf Demirdağ, burada. Ulaştırma Bakanı Yok. Zaten yenidir. Gelecek birleşime kalmıştır.

8. — *Cumhuriyet Senatosu Muğla Üyesi Muallâ Akarca'nın, Bakanlık Teftiş Heyeti Reisi Naci Gürol ile Sümerbank eski Genel Müdürü Selâhattin Akyol hakkındaki bir emrin yerine getirilmemesi sebebine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/191)*

BAŞKAN — Sayın Muallâ Akarca... Yok. Bir defaya mahsus olmak üzere geri bırakılmıştır.

9. — *Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, Plân için sarf edilen para ile gazete ve mecmualara tahsis edilen ilânlara dair, Başbakanından sözlü sorusu (6/192)*

BAŞKAN — Sayın Öztürkçine? Burada. Başbakanı namına konuşacak? Yok. Gelecek birleşime bırakılmıştır.

10. — *Cumhuriyet Senatosu Hatay Üyesi Sabahattin Adalı'nın; Hatay'ın Reyhanlı, Kırıkhan Amik Ovasında fazla miktarda yağın yağmur sebebiyle buğday mahsulünün tamamen yok olduğuna dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/193)*

BAŞKAN — Tarım ve Ticaret Bakanları yok. Gelecek Birleşime kalmıştır.

11. — *Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenap Ege'nin, tren bileti ücretlerinde öğretmenler için uygulanan tenzilli tarife ile dergi ve kitaplarından alınan posta ücretlerine dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/194)*

BAŞKAN — Soru sahibi hasta olduğundan sorusu durdurulmuştur.

12. — *Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenap Ege'nin, Söke ovasının nehir taşkınlarından korunması hususunda ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Bayındırlık ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/195)*

BAŞKAN — Allah şifalar versin, soru sahibi hasta olduğundan bunu da geçiyoruz.

Oyunu kullanmayan arkadaş var mı? Oylama muamelesi bitmiştir.

5. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

4. — *Temsilciler Meclisi eski üyesi Ekrem Tüzemen'in, Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonunun 3 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 43 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/5, C. Senatosu 4/18) (S. Sayısı: 157) (Adalet Bakanlığı ile ilgili) (1)*

BAŞKAN — Sayın Adalet Bakanı, burada. Komisyon burada. Komisyon raporunu okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına Beyoğlu Birinci Noteri ve Kurucu Meclis Üyesi Kemal Türkoğlu hakkında Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonunun 961-43 sayılı kararı ile Adalet Bakanlığı Disiplin Kurulu tarafından verilen disiplin cezasının kaldırılması kararına karşı;

Kurucu Meclis üyelerinden Ekrem Tüzemen tarafından itiraz edilmekle Dilekçe Karma Komisyonu 28.3.1963 tarihinde toplandı.

Adalet Bakanlığı İnzibat Komisyonu tarafından Kemal Türkoğlu aleyhine tertibolunan inzibati cezaya ait evvelece Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonu tarafından tetkik edilen evrak tekrar incelendi.

Bu hususa dair Bakanlıkça yapılan işlem hakkındaki evrakın celbine 8.4.1963 tarihinde karar verilerek, muameleye taallük eden 21 kalem evrak Adalet Bakanlığında celp ve tetkik edildi.

Ayrıca Adalet Bakanı Müsteşarı Nafiz Yamanoglu tarafından İstanbul Asliye 2 nci Hukuk Hâkimliğinde Kemal Türkoğlu aleyhinde ikame edilen ve işbu tetkik konusu işlemle ilgili bulunan tazminat dâvasına ait tekmil evrakın suretleri mezkûr mahkemeden talep ve celbedildi. Adalet Bakanlığında celbedilen evrakla birlikte 2 nci Asliye Hukuk Mahkemesine ait evrak da tetkik edildi.

Bu suretle :

Beyoğlu 1 nci Noteri Kemal Türkoğlu'nun 18.11.1961 tarihli dilekçesi ile Adalet Ba-

kanlığınca hakkın la yersiz olarak verilmiş bulunan iki ay işten çıkarma cezasının kaldırılması hakkındaki talebi ve Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonu tarafından verilen 16.8.1961 gün ve 43 sayılı (İşbu cezanın kaldırılmasına dair) kararı tekrar incelendi.

Kemal Türkoğlu'na isnadedilen fiilin :

Noter Kemal Türkoğlu'nun 8.1.1958 tarihinde tasdik ettiği Sanayi Bankası Anonim Şirketinin esas mukavelesinin imzalanması ve bu imzaların noterlikçe tasdik işleminde kurucuların adedi (556) kişi olduğu halde, sadece kendilerine temsil salâhiyeti verilen altı kişinin imzasının tasdik ile iktifa ettiği 556 kurucu bulunmasına göre, 2 221 417 lira harc ve işbu harcın yüzde otuzu nisbetinde ücret alınması gerekirken 24 044 lira harc alınmakla ve bunun yüzde otuzu ücret alınmakla iktifa olunduğu ve bu hareketle kurucusu olduğu Anonim Şirket lehine hareket ettiği.

Diğer taraftan Kemal Türkoğlu bu şirketin kurucusu mevkiinde olmasına rağmen, şirketin esas mukavelesini tasdik etmek suretiyle Noterlik Kanununun 63 nci maddesinin açık hükmüne muhalefet etmiş bulunmaktadır.

Bu iki isnatla İnzibat Kuruluna sevk edilen Kemal Türkoğlu hakkında Adalet Bakanlığı İnzibat Meclisi, Hâkimler Kanununun 94 nci maddesine tevfikan itiraz üzerine nihai surette aşağıdaki karar ittibaz ettiği görülmüştür :

A) Noksan harc alma kastının mevcudiyetini kabule imkân görülmemiştir.

B) Sanayi Bankası Anonim Şirketinin kendisi de kurucu üyesi olması itibarıyla, bu sıfatı üzerinde iken şirketin esas mukavelesini tasdik etmekte Noter Kanununun 63 nci maddesine aykırı hareketle bulunmuş ve binnetice iki ay işten çıkarma şeklinde Bakanlığın ittibaz ettiği inzibati cezaya mumaileyhin itirazı reddedilerek, işbu ceza kesinleşmiştir.

Kurucu Meclis Üyesi Ekrem Tüzemen'in vâkı itirazı üzerine, Dilekçe Karma Komisyonu meseleyi esastan ve yeniden inceledi.

1. Kemal Türkoğlu Beyoğlu 1 nci Noteri sıfatıyla 8.1.1958 tarihinde tasdik ettiği Sana-

(1) 157 S. Sayısı basmayazı tutanağın sonundadır.

yi Bankası A. Ş. esas mukavelesinin imza tasdikı işleminde kendi hukuki içtihadına göre; kanunları tatbik ederken her hangi bir suretle iltizamkâr kastıyla hareket ettiği kanaatine varılmıştır.

Zira :

A) Kemal Türkoğlu'nun dört yıllık noterlik muamelâtını teftiş eden Bakanlık müfettişleri bu konuya temasta; noter tarafından nispi hare almakla, fazla hare tahakkuk ettirildiği halbuki bu kabül imza tasdiklerinin maktu harca tabi olduğunu bildirerek, tamamiyle aksi bir görüşü savunmuşlardır.

B) Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığı ve Hukuk İşleri Umum Müdürlüğü ise : 17 . 3 . 1957 tarih 15 - 22 - 2996 sayılı tamiminin 17 nei sırasında belirtildiği veçhile : Anonim şirketlerin esas mukavelesinin tasdikinden noterlerin nispi hare almaları gerektiği, sekiz milyon lira sermayeli ve 556 üyeli Sanayi Bankası A. Ş. esas mukavelesinin tasdikı işleminde de, bu tamim hükmüne göre hareket edilip ve Harelar Kanununun 3 numaralı tarifesinin 1 sıra numarasının gerektirdiği hesaba göre : 2 224 417 lira hare ve buna tekabül eden yüzde otuz ücret alınması iktiza ederken 24 044 lira alınmakla Hazine zarara sokulmuş denilmektedir.

C) Bu kanunda komisyonumuzun hukuki mütalâasına gelince: İsnadedilen Ticaret Kanununun 277, 278 ve 279 neu maddelerinin müşterek şekilde mütalâa edilmesi gerekmektedir. Bu maddeler müşterek şekilde mütalâa edildiği takdirde, anonim şirketlerde (pay sahibi olan) üyelerle (kurucu üyelerin) vâkı kanun tarafından ayrı ayrı mütalâa ve tavsif edildikleri görülmür.

Filhakika :

Mezkûr maddelere göre; her kurucu üye, anonim şirkette (pay sahibi üyedir) fakat her pay sahibi üye anonim şirkette kurucu üye değildir.

Ticaret Kanununun kurucu üyeleri, Cemiyetler Kanununun bahis konusu ettiği mütesebbis üye vasıf ve mahiyetindedir.

Binaenaleyh durum böyle kabul edilince; Ticaret Kanununun 278 nei maddesinin tarif ettiği 278 nei maddesinin tatbikatı yönünden Kemal Türkoğlu'nun hukuki hataya düşmediği neticesine varılmış olunur. Filhakika, 278 nei maddeye göre; esas mukaveleyi tanzim ve imza eden ve sermaye olarak mukaveleye muayyen parayı koymayı taahhüdeden kurucu üyelerin adedi, mev-

zuubahis anonim şirkette altı kişiden ibarettir.

Diğer 550 üye ise; esas mukaveleyi okuduklarını, mukavelelerin 90 nei maddesiyle kuruculuk sıfatları yazılı altı hissedara salâhiyet verdiklerini bildirerek (pay sahibi üye) sıfatını alan kimselerdir.

Bu beş yüz elli üyenin iştirak taahhüdünü, pay sahibi olabilmek şart ve şekillerini aynı kanunun 283 neu maddesi tarif etmiş olup, madde (bu sıfatı almak isteyen kimselerin imza ve taahhütlerini noterden tasdik ettirecekleri bir mektubu) kurucu üyelere göndermeyi kâfi kabul etmiştir.

Bu noter, her üyenin bulunduğu mahal noteri veya dilediği noter olabileceğine göre; esas mukavelelerin imza tasdikı işleminde de, tekniil pay sahibi diğer 550 üyenin Türkiye'nin her tarafından İstanbul 1 nei Noterliği huzuruna emedilmesini beklemek ve pay sahibi üyelerin de bu noter tarafından imzalarının tasdik edilmesini istemek vâzu kanunun kasdetmediği ve tatbikatta da tahakkuku imkânsız bir durum yaratmak olur.

Esasen, altı kurucu üyenin imzalarını tasdikı ile Anonim Şirketin kuruluşu işlemini Ticaret Bakanlığı kabul etmiş muameleyi tamam görmüştür.

Bütün bu mütalâalardan çıkan netice olarak kanaatimiz odur ki: Kemal Türkoğlu, vâzu kanunun maksadına ve 277, 278, 279 ve 283 neu maddelerin belirttiği açık hükümlere uygun olarak hareket etmiştir.

D) Komisyonumuz Kemal Türkoğlu'nun Anonim Şirket tarafından uygun olarak bu şirket lehine iltizamkâr hareket ettiği hakkındaki görüşlere de iştirak edememiştir.

Filhakika :

Noter Kemal Türkoğlu, Adalet Bakanlığının Hukuk İşleri U. Müdürlüğünün ve Teftiş Kurulu Başkanlığının mütalâaları gereğince hareket edip 556 imzanın tasdik haremin tahakkuk ve tahsil etmiş bulunsaydı, 2 224 417 lira hare alması ve bunun karşılığı da yüzde otuz nisbetinde 667 325 lira gûbi son derece yüksek bir noterlik ücreti alması iktiza ederdi. Şahsi menfaati ile doğrudan doğruya ilgili bu kadar yüksek bir rakamı kendi lehine ve menfaatine tahakkuk ettirmiyen bir kanun adamının menfaat rabitası hiç mevzuubahis olmıyan bir şirket lehine olarak iltizam etmesini düşünmek için, mantık münasebeti kurmayı mümkün görmekteyiz.

2. Kemal Türkoğlu'na izafe edilen (kendisinin ilgili bulunduğu bir işi Noter sıfatıyla tasdik etmek) gibi kusur ve bu kusurun neticesi olarak Noterlik Kanununun 63 ncu maddesiyle ilgili olarak tâyin edilen inzibati ceza, Noterlik Kanununun 59 ncu maddesinde sıralanmış fiillere uyması gereken bir suçtur.

59 ncu madde : Cezayı mucip fiilleri ve bu fiillere verilecek cezaları saydıktan sonra, kusurun derecesine göre yazılı cezalardan birinin verileceğini söylemek suretiyle, verilecek cezanın kusurun ağırlığı ile mütenasib olması esasını vaz'etmiştir.

Kemal Türkoğlu'na izafe edilen fiilin İnzibat Meclisi tarafından da, benimsendiği üzere: Ne kendisine ve ne de alâkadar olduğu kabul edilen Anonim Şirkete menfaat sağlamak kasdına mâtuf değildir. Böyle bir menfaat de sağlamamıştır. Bilâkis Adalet Bakanlığının görüşüne aykırı bir tatbikatı yapmak suretiyle, kendi noter ücretinden yarım milyonu aşan şahsi bir kazancından mahrum olmuştur.

Şu halde : Cezaların ağırı olan 63 ncu madde ile tecziyesi hak ve nasfet kaideleriyle telif edememekteyiz.

Filhakika : Sanayi Bankası Anonim Şirketi ana sözleşmesi Dilekçe Komisyonumuzca tetkik edildiğinde; mukavelenin 3 ve 90 ncu maddesinde isimleri yazılı bulunan altı kurucu üye içerisinde bulunmadığı, pay sahibi üyelerin 20 ncu sırasında olduğu ve 2 500 lira ile iştirakinin olduğu anlaşılmıştır. Munaileyhin bilâhara bu hissesini dahi devrettiği anlaşılmıştır.

Kemal Türkoğlu hakkındaki Adalet Bakanlığınca İnzibat Meclisi tarafından ittihaz edilen iki ay işten çıkarılma cezasının tâyininde ve Noter Kanununun 59 ve 63 ncu maddelerinin tatbiki tarzında isabet bulunmadığı kanaatiyle Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonu tarafından evvelce verilen 16 . 8 . 1961 tarih ve 43 sayılı Karar yukarıda arz ve izah edilen hukukî sebeplere binaen, Karma Komisyonumuz Genel Kurulunca da yerinde görülmüş ve itirazın bu sebeple reddi üyeden Sırrı Uzunhasanoğlu, Oğuz Demir Tüzün, Reşat Özarda ve Nihat Berkkan'ın çekinse oylarına karşı uygun bulunmuş olmakla düzenlenen bu raporumuz 140 sayılı Kanunun 9 ncu maddesine tevfikân Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun yüksek takdir ve tasviplerine sunulur.

BAŞKAN — Raporu dinlediniz, mütalâası olan var mı? Buyurunuz Sayın Turhangil.

FİKRET TURHANGİL (Aydın) — Rapor dan anladığımıza göre, evvelce Heyeti Teftişîye ve Hukuk İşleri Umum Müdürlüğünün ittihaz etmiş olduğu iki ay meslekten men kararının ref'ine mütedair olmaktadır. Raporu iki kısımda mütalâa ediyoruz. Bir, nispi harelârin tahakkuku yönünden Hazineye zarar verilip verilmediği hususu. İki, Noterlik Kanununun 63 ncu maddesi muvacehesinde kendisini ilgilendiren bir mevzuda tasdik yetkisinin bahis konusu olup olmayacağı..

Verilen Dilekçe Komisyonu kararında bâzı arkadaşların çekinse kaldığı görülmektedir. Burada, şahsi kanaatime göre raporda da belirtildiği gibi, verilen men cezasının hak ve nasafet kaidelerine uygunluğu tartışılmaktadır. Fakat binnetice bu men kararının tamamıyla ref'i yoluna gidildiği de belirtilmektedir. Şahsi kanaatime göre 2 500 lira iştirak hissesi bulunan munaileyhin, bilâhara Noter Kanununun 63 ncu maddesini çiğnedikten sonra, kendi aksiyonunu başka bir şahsa devretmiş olması hali hiçbir zaman işlemiş olduğu kanuna aykırılık halini ortadan kaldıramaz. Kararın, şahsi kanaatime göre, Adliye Vekâleti teşkilâtının objektif tetkikatına rağmen, Parlâmentonun müzaheretine sığınmak suretiyle, zorla değil de, bir nevi âtîfet yoluyla alınmak istenen bir karar mahiyeti taşıdığı kanaati hende teşekkül etmiştir. Noter Türkoğlu; kendisini ilgilendiren bir mukaveleyi hiçbir suretle tasdik etmek hak ve yetkisine sahip değildir. Hazineyi zarar etmediği tahakkuk etmediğine göre, bu kararın, şahsi kanaatime göre, tahfifi icabeder. Yoksa tamamıyla ref'i şahsi mütalâa ve kanaatime göre, kanun muvacehesinde yerinde ve isabetli değildir. Bu bakımdan kararın reddine mütedair oylarımızın izharını istinham ediyorum.

BAŞKAN — Sözeü bir mütalâa var mı?

KARMA DİLEKÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FAHİR GİRİTLİOĞLU (Edirne Milletvekili) — Muhterem Senato huzurunda durumunu arz etmek mecburiyetindeyim. Millet Meclisinin sözeüsü sıfatıyla, Dilekçe Komisyonunun bir sözeüsü olarak huzurunuzda konuşurken, komisyonun sözeüsü bulunan Uzunhasan-

oğlu'nun işbu kararda çekinse davranması sebebiyle, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına hareket eden Dilekçe Komisyonumuzun, Millet Meclisi üyesinin dahi huzurunuzda komisyonun noktai nazarı savunabileceği tezini benimsediğimiz için karşınıza çıkmış bulunuyorum.

Müsaade buyurursanız, niçin esastan meseleyi tetkik etmek mecburiyetinde kaldığımızı arz etmekle sözlerine başlayacağım.

Adalet Bakanlığı İnzibat Meclisi tarafından verilen karar kesindir. Bu karar üzerine kaza mercilerine müracaat kapısı kapanmıştır. Binaenaleyh, bu karara ittiba etmiyerek Dilekçe Komisyonumuza müracaat eden Kemal Türkoğlu hakkında, bu kararın yerine daha hafif bir kararı Adalet Bakanlığının dahi alması artık kabül değildir. Biz, meseleyi esastan ve Adalet Bakanlığının istinadettiği gerekçeyi de göz önüne almak suretiyle incelemek zorunda kaldık. Adalet Bakanlığı 63 nci maddede en ağır bir şekilde tasrih edilen iki aylık cezayı vermiş bulunmaktadır. Gerekçe olarak da iltizamkâr hareket ettiğini göstermiş ve filhakika Kemal Türkoğlu'nun 2 500 liralık bir hisse senedine sahibolması dolayısıyla kendisinin hissedarı bulunduğu bir ortaklıkta noterliğe taallük eden bir muameleyi tasdik ederken nispi hare yerine maktu hare almak gibi bir yolu benimsemek suretiyle veyahut 556 kişi üzerinden nispi hare alınacağı yerde 6 kişi üzerinden nispi hare almak suretiyle mensubolduğu bir şirkete fayda sağlamak kastını güttüğünü, bu faydadan şirketin bir uzvu sıfatiyle binnetice kendisinin de faydalandığını; Adliye Vekâleti gerekçesinde tebarüz ettirmiştir. Onun bu hareketi usulî bir hatanın cezası mahiyetinde Bakanlığa görülmemiştir. Filhakika Kemal Türkoğlu bir anonim şirketin hissedarıdır. Hissedar sıfatiyle noterlik vazifesini yapabilir mi, yapamaz mı? Hukukî içtihat şöyle olsun böyle olsun. Orada bir kusuru varsa, şekli bir kusurdan ibaret kalır. Adliye Bakanlığı bunu sureti katiyede şekli bir kusur kabul etmemiştir. Kastî bir hareket kabul etmiştir. Bu kastî hareketi de menfaate dayanan bir iltizamkâr hareket şeklinde vasıflandırmıştır. Bu suretle mesele, Dilekçe Komisyonuna Kurucu Meclis zamanında intikal ettirilmiş idi. Kurucu Meclis zamanında bu konu esastan incelenmeden, daha ziyade şekil üze-

rinde incelenmiştir. Filhakika, Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonu Noterlik Kanununun âmir hükümleri üzerinde durmuş ve demiştir ki, Noterlik Kanununun 62 nei maddesine göre noterler hakkında inzabati ceza vermek yetkisi doğrudan doğruya Adalet Bakanının şahsına aittir. Bu kararı Adalet Bakanının imzalaması gerekir. Adalet Bakanı bu kararı başka bir kimseye imzalatamaz ve Noterlik Kanununa göre Adalet Bakanının adının dahi yazılması mecburidir. Kemal Türkoğlu hakkında ittihaz olunan kararda, iki ay meslekten uzaklaştırma kararında, Adalet Bakanının imzası yoktur. Kimin tarafından dahi bu cezanın verildiği, imzadan anlaşılmamaktadır.

Şekil noksanlığı kanunun tatbikinde esaslı bir noksanlık şeklinde, Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonu tarafından kabul edildiği için daha ziyade o nokta üzerinde yürünerek, 1961 tarihinde işbu kararın iptaline karar verilmiştir. Bu kere itiraz üzerine Karma Komisyonumuza tevdi edilen evrakı yeniden incelemek lüzumunu demin arz ettiğim sebepten dolayı hissettik ve düşündük dedik ki, acaba gerekçede de Adliye Vekâleti haklı mıdır? Tetkik ettiğimiz evraklardan inandık ki, Kemal Türkoğlu, Adliye Vekâletinin emrine mukavemet etmeyip ısrarlı telkinlerle de mukavemet etmeyip ittiba etmiş bulunsaydı Noterlik haremından mütevellit 600 bin lira gibi şahsi bir menfaati doğrudan doğruya sağlıyacaktı. Çünkü Adalet Bakanlığı emrinde ısrarlı bir şekilde 2 milyon 200 bin liralık nispi hare alacaksınız demektedir. Kemal Türkoğlu bunu hukukî içtihadına aykırı bulunduğu için, Adalet Bakanlığının mükerrer yazılarına rağmen mukavemet etmiş kendi içtihadına göre hareket etmiş, yine nispi hare almış fakat 556 kişi üzerinden değil sadece 6 kişi üzerinden almış ve 24 bin lira hare tahakkuk ettirmiştir. Malûmuâliniz noterlik ücretleri tahakkuk ettirilen harem yüzde 30 u nisbetinde olduğuna göre Kemal Türkoğlu 24 bin liranın yüzde 30 u nisbetinde şahsi bir hakla, noter ücretiyle iktifa etmiştir. Biz bunu tesbit ettik ve şöyle tezekkür ettik. Dedik ki; şahsi menfaati yarım milyonun üzerinde mevzuubahsolan hukuk adamı 2 500 liralık bir hisse senedinin getireceği çok uzak menfaatleri düşünerek bir anonim şirket lehine nasıl iltizamkâr hareket etmiş olabilir? Binaenaleyh, ortada şahsi

menfaatten gerek indirekt gerekse direkt surette her hangi bir şahsi menfaatten dolayı iltizamkâr hareket yoktur. Şu halde olsa olsa bir kusur hareketi vardır. Yine bu sırada tesbit ettik ki, Adalet Bakanlığı tarafından Danıştay nezdinde yapılan müracaat Danıştay tarafından da reddedilmiş ve Kemal Türkoğlu'nun maktu harc alması gerektiği şeklinde karar vermiştir. İnanırdık ki Kemal Türkoğlu samimî kanaati ve hukukî içtihadı üzerine hareket etmiş bir hukuk adamıdır. Burada bir an için demin ifadede bulunan muhterem hatip beyefendinin söyledikleri vechile şekli bir kusuru olduğunu farz etsek. Yani kendisi 2 500 liralık bir hisse senediyle hissedarı bulunduğu Sanayi Bankası Anonim Şirketine ait bir nizamnamenin tasdikinde yetkili olmamak gibi şekli bir kusurunun olduğunu farz etsek, ki, komisyon olarak biz bunu da farz edemedik. Böyle bir kusurun olduğunu farz etsek dahi, hareketini Noter Kanununun 59 neu maddesinde tadadedilen ve mahiyetine göre dereceleri tasrih edilen cezaların en ağına lâ-yik bir şekilde göremedik. Bu en ağır ve en hafifi ölçüler üzerinde Karma Komisyonumuzun her hangi bir tasarruf yetkisi bulunmadığını bir an için farz edelim, bu takdirde Kemal Türkoğlu'nun müracaat edeceği tek bir mercii Türk hukuk mevzuatı tesbit etmemiştir. Kemal Türkoğlu aleyhine verilen en ağır ceza kesinleşmiş bulunmaktadır. Bu kesinleşmiş cezaya karşı her türlü kaza mercilerinin kapısı kapanmıştır. Bizim ise kararlar üzerinde her hangi bir surette rötüş yapma yetkimiz yoktur. Bu itibarla evvelki kararın, 1961 yılında komisyon tarafından verilen ve şekil noksanlığı esasları üzerinde bilhassa durulan evvelki iptal kararının adalete de, hukuk mantığına da uygun olduğunu kabul ederek evvelki kararı tasdik etmek suretiyle yeni bir karar ihdas etmiş bulunmaktayız. Mâruzatım bundan ibarettir. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Oylama neticesini arz ediyorum.

Tohumlukların tescili, kontrol ve sertifikasyonu hakkındaki kanun tasarısının 10 neu maddesine (109) oy verilmiş olup, (108) kabul, (1) çekinse vardır. Madde (108) oyla kabul edilmiştir.

Kamu İktisadi Teşebbüslerinin 1960 ve daha önceki bütçe yıllarına ait bir kısım vergi borçlarının tasfiyesi hakkındaki kanun tasarısı-

nın birinci maddesine (107) oy verilmiş olup, madde (107) oyla kabul edilmiştir.

Üçüncü maddesine (102) oy verilmiş olup (101) kabul ve bir çekinse mevcuttur.

Kanunun tümü üzerinde (108) oy verilmiş olup (107) kabul ve (1) çekinse vardır.

Kanunlar kabul edilmiştir.

1963 yılı bütçe kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarıma (98) iştirak olmuş; (97) kabul, (1) ret vardır. Cumhuriyet Senatosunca tasarının kanunluğu kabul edilmiştir.

FİKRET TURHANGİL (Aydın) — Muhterem Dilekçe Komisyonu sözcüsü arkadaşımın sözlerini çok dikkatle dinledim. Hakikaten bu konu sayın arkadaşımın müdafaasından daha güzel müdafaa edilemez. O bakımdan kendilerine fikirleriyle muhalefette olmama rağmen teşekkür ederim. Ancak bir konuyu da çok merak etmekteyim. Acaba Dilekçe Karma Komisyonunda kaç bin tane gayrihukukî muamelenin refine dair dosya vardır ve bu öne alınmıştır? Arkadaşımın sureti katiyede hem fikir değilim, arkadaşlarım. Dilekçe Komisyonu, bir mevzuda kanunsuzluk varsa, bunun kaldırılmasına karar verir. Arkadaşım hata ediyorlar. Adalet Bakanlığı İnzibat Komisyonu en ağır cezayı vermemiştir. Çok mühim bir mevzudur. Bir hakkın yerine getirilmesi veya kanunun yerinde uygulanması mevzuuyla karşı karşıyayız. 59 neu maddenin disiplin cezaları listesini okuduğumuz zaman: a) ihtar, b) tevbih, c) bir aydan 6 aya kadar işten çıkarma d) meslekten çıkarma yani bir daha noterlik yapmaktan menetmek.

Adalet Bakanlığı İnzibat Komisyonu en ağır cezayı vermemiştir, sayın sözcü. İki ay vermiştir. En ağır ceza (d) bendinde olup, meslekten müebbeten çıkarma, yani bir nevi tardolunduğunu bir daha noterlik yapmayacağını, hatırlatırım. (c) bendine göre verilen cezada da 6 ay takdir edilmemiştir, iki ay verilmiştir. Müdafaaların Yüksek Senato huzurunda kanunun hepimizce bilindiği veya okuduğumuz mütalâa edilerek müdafaa edilmesini hasseten rica ederim. Şimdi sayın sözcü diyorlar ki: Bu mevzuda nispi harc, maktu harc mevzuunda Sayın Kemal Türkoğlu, büyük hukukçuluğunu Ad-

liye Vekâletinin tutumu karşısında göstermiştir. Gösterebilir. Biz bunun müdafii değiliz. Doğru veya yanlış, yanlış iş Bağdad'dan döner. Fakat sayın sözcünün de kabul ettiği gibi bir ihlâl vardır. 63 nci madde şöyle der arkadaşlar: Noterler kendilerinin doğrudan doğruya, veya dolayısıyla alâkalı oldukları işlerle kendileriyle değil; yalnız usul ve fûru, kardeş, karı veya koca veya ücretli adamlarının ilgili buldukları işleri yapamazlar. Bunlar tapu mevzuatında da vardır aynen, tapu memurları hakkında, ilgili buldukları işlere ait kâğıtları tasdik veya tanzim ve bu derecedeki akrabası ve adamlarına muhalif ve vukuf ehli şahit olarak kabul edemezler.

Doğrudan doğruya kendisinin ortak olduğu bir mevzuun İstanbul gibi noterlerin taaddüt ettiği bir memlekette ve sayın sözcünün fikrine muhalifim. İyi bir hukukçu değil, hiçolmazsa hasis menfaatinden kaçamayan bir insan değildir, o. Eğer iyi bir hukukçu olsaydı 63 nci madde muvacehesinde ben bu mukaveleyi tasdik edemem, yanındaki notere gidin demesi icabederdi, hukukî bilgisi yönünden. Eğer o noter muamelesinin tasdikinden mütevellit cebine girecek 3 kuruşu düşünüyorsa bu dahi sayın sözcünün müdafaa ettiği derecede, müdafaa edilmesi icabeden bir şahsiyet olmadığını ortaya koymaktadır. Bunlar bizi ilgilendirmez. Biz kararın üzerinde konuşuyoruz. Noter Kanununun 63 nci maddesi ne diyor? Kendisini veya en yakınını, uzaktan veya yakından alâkadar eden bir muamelede tasdik işini yapamaz. Hattâ mahiyetinde çalışan bir kâtibin veya başkâtibin işini dahi ıera edemez, diyor. Açık, sarîh. Nasıl komisyonumuz kanunun bu dereceye ve sabit bir şekilde ihlâline rağmen, bunun efendim mesuliyeti yoktur diyerek tamamiyle ortadan kaldırma yoluna gidiyor? Ben bunu anlıyamadım. Kanunun ihlâli resmî vesâikle sabittir. Sübutu hiçbir surette tereddüde mahal göstermemektedir. Eğer nispi hare maktu hare mevzuunda bir hata varsa bu malî bir mevzudur. Zannedirim ki, Sayın Adalet Bakanı da burada, tenvir edeceklerini tahmin ediyorum. Adalet Bakanlığı Disiplin Komisyonunca verilen karar 63 nci maddeye mugayir hareketten mütevellittir. Bu bakımdan Dilekçe Karma Komisyonunun kararını yerinde bulmamakta ısrar ediyorum, hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sırrı Atalay.

SIRRI ATALAY (Kars) — Sayın Turhangil'in bitirdiği yerden başlayayım. Ben de Dilekçe Karma Komisyonu raporunun hangi bakımdan tetkik edilirse edilsin, yerinde ve objektif hukuk kaidelerine uygun olmadığı kanaatindeyim ve reddine taraftarım. Şimdi sayın Komisyon Sözcüsü diyor ki, karar ittihaz edildiği tarihte, İnzibati ceza verildiği tarihte bu kabil cezaların kesin olduğu için, yargı organlarına başvurulmamış, bu sebeple Temsilciler Meclisinde şekli bakımdan tetkik edilmiş, biz de esas bakımından tetkik ettik. Yeni Anayasamızın 114 nci maddesi idarenin bütün eylem ve bütün kararlarını yargı organlarından geçirmeye mecbur olduğu cihetle, Anayasa Mahkemesinde T. C. Emekli Sandığı Kanununun 39 nci maddesinin «b» fıkrasında olduğu gibi, daha önce yargı organlarına başvurma imkânı ortada mevcudolmayan ve bu hak verilmiyen hususlarda, Anayasamızın oylanmasından sonra muayyen bir müddet içerisinde bu kimseler yargı organlarına başvurarak daha önceki kanunların kendilerine mahrum ettiği yargı organlarına başvurma hakkına dayanarak, meselâ Devlet Şûrasında dâva açma hakları var iken bu haklarını kullanmamış bulunmaktadır. Şekle ait hususa gelince : Kıymetli sözcü arkadaşımız, derler ki, Adalet Bakanlığında kime aid olduğu belli olmayan bir yazı üzerine verilmiştir. Noter Kanunundaki hükümlerine göre, biraz evvel Fikret Turhangil arkadaşımızın dediği gibi, Noter Kanununun 63 nci maddesindeki cezaları verme Adalet Bakanına aittir. Doğrudan doğruya Vekile aittir. Bir başkası veremez. Kimin verdiği belli değildir diye raporda da var, sözcünün beyanında da var. Ama yine aşikâr ki, bu karara karşı, iki ay meslekten men kararına karşı, muameleyh İnzibat Komisyonuna müracaat etmiş, İnzibat Komisyonu Noter Kanununun 60 nci maddesine göre 2 ay meslekten men cezasını tasdik etmiştir.

Binaenaleyh muamele tekemmül etmiştir, şekle ait bir noksan varsa Adliye Vekâleti İnzibat Komisyonu, bu kararı kimin verdiğini görmüyorum, Noter Kanununun 63 nci maddesine göre Adliye Vekilinin imzasını taşımamaktadır. Bu sebeple bu boreu ben yerinde bulmuyorum, reddediyorum diye şekli bakımdan noksandan dolayı reddedilebilirdi, şekli noksanlıkta, yet-

kili olan Türkiye Büyük Millet Meclisi Dilekçe Karma Komisyonu değil, şekli noksan üzerinde yapılan itiraz üzerine karar verecek olan mercidir. Bu merci Adliye Vekâleti İnzabat Komisyonudur. Adliye Vekâleti İnzabat Komisyonu itiraz üzerine ne yapmıştır? Tasdik etmiştir, muamele tekemmül etmiştir, bitti. Şekle ait bir noksanlıktan dolayı artık bir itirazda bulunmaya imkân yok. Şekle ait noksanlık nerede var?

Sayın sözcüye ben söyleyeyim; şekle ait noksanlık Dilekçe Karma Komisyonunda var. Dilekçe Komisyonu, her hangi bir itiraz veya her hangi bir müracaat vâkı olunca, usüldür, ilgili bakanlığa sorar. Bu mevzuda vekâlet ne diyorsundur. Bu müracaat üzerine Adalet Bakanlığından sorulmuş; Adalet Bakanlığına sorulduğu gün Sayın Kemal Türkoğlu Adalet Bakanı olmuştur. O gün bu karar ittihaz edilmiştir ve Adalet Bakanlığından cevap bekletilmeden, cevap gelmeden önce alalelele Dilekçe Komisyonu karar vermiştir. Niçin cevap almıştır? Niçin tekemmül ettirmemiştir? Şekli noksanlık asıl burada vardır.

Dilekçe Karma Komisyonundan soruyorum, hangi muameleniz vardır ki, ilgili bakanlıktan cevap almadan, bu kadar mühim bir mevzuda, siz, değil, Temsilciler Meclisi Dilekçe Karma Komisyonu, onlar bir muameleye lüzum görmeden bir karar ittihaz etmiş, siz şimdi bu kararı benimsemektesiniz.

İtiraz vâkı olmuştur. Bir diğer Adliye Vekili Ekrem Tüzemen Temsilciler Meclisi üyesi olarak buna itiraz ediyor, bu itiraz üzerine yeni Meclisin Dilekçe Karma Komisyonu bu kararı ittihaz etmektedir. Şekli noksanlık arada vardır. Adliye Vekâletinin cevabını beklemeden, cevabını almadan ve ilk defa vâkı olan bir usul üzerine alalelele tutuluyor, bu karar ittihaz ediliyor. Bunun üzerine bu kararı meslekten men cezasını ortadan kaldırmaktadır. Şimdi bir şeyi öğrenmek istiyorum. Zannederseniz 2 aylık meslekten men kararı 1961 yılının Ağustos ayında alınmış, aradan aşağı - yukarı 2 sene geçmiş, bu ceza, inzabat cezası infaz edilmiş midir, edilmemiş midir? Mühim olan bu. 2 yıl içinde muhakkak infaz edilmesi lâzım. Çünkü inzabat cezası üzerinde bir tehiri iera kararı almak mümkün değildir. Ne Devlet Şûrasına, ne de bir merciye müracaat ederek aman şu 2 aylık meslekten men kararına bir tehiri iera kararı verin de beni meslekten men etmesinler, de-

nemez. Çünkü bir kanuni yol değildir, Dilekçe Karma Komisyonuna müracaat etmek. Kanun yolu ayrıdır. Anayasanın veyahut her hangi bir kanunun bir kimseye verdiği kanuni hak ayrıdır. Dilekçe Karma Komisyonuna vatandaşın başvurması kanunidir, haktır. Kanuni müracaat yolu değildir. Kanuni müracaat yollarında, hukukçu arkadaşlarımız bilirler ki, ancak tehiri iera mümkündür. Kanuni haklarda ise bu mümkün değildir. Tehiri iera kararı almak da mümkün değildir. Şimdi ben Sayın Adliye Vekilinden sorayım; iki yıl içinde infaz merci olarak infaz edilmiş midir, edilmemiş midir? İnfaz edilmişse artık buna lüzum yok. İnfaz edilmemişse, bugüne kadar niçin infaz edilmemiş?. Bunu sormak lâzım.

Meselenin esasına gelince : Ne deniyor? Pay sahibi midir, pay sahibi değil midir?. 2 500 lira hisse senedi sahibi olmak?

Türk Ticaret Kanununun 278, 279, 280 ve 281 nei maddelerine göre bir kimseyi kurucular arasında sayar mı, saymaz mı? Kurucu olursa 9 kişilik bir imzanın tasdikı, kurucu olmazsa 556 imzanın içersinde bulunan kimselerin, 556 imzayı tasdik ettiği takdirde 2 milyon küsur lirahlık bir noter harcı ödeme mecburiyeti vardır. Eğer 556 kişinin imzasını tasdik etmeyip, sırf 9 kişinin imzasını tasdik ederse şu kadar az bir noter harcı alınacaktır. Mesele bunlarda değildir. Biraz önce Fikret Turhangil'in okuduğu Noter Kanununun sarıh hükümleridir. Noterin kendisinin ne şekilde olursa olsun; ister kurucu, ister hâmiline muharrer, ister nama muharrer bir senedin hâmilisi olsun, değil, kendisinin veya yakınlarının, furu veya usulünü ilgilendiren meselelerde dahi resmî kâğıtları tasdik edememesidir. Mesele muhtevastır değildir. Mesele kurucu olup olmaması değildir. Mühim olan bir resmî kâğıdı dahi imza etmemesi gerekir. Bu muameleyi yapmaması lâzımgelirken yapılmış bulunmaktadır. Bu sebeple gerek esas, gerek şekil bakımından Dilekçe Karma Komisyonunun, şunu da söyleyeyim ki, Kemâl Türkoğlu benim çok samimî bir arkadaşımıdır, beraber mebusluk yapmışız. Mesele ne samimiyette, ne arkadaşlıkta ve dostlukta, değildir. Hukuk kaidelerine riayette ve ona karşı bir hata ve kusur ihlâl edildiği zaman onun karşısında bulunmaktığımızdadır.

Ben biraz evvel bunun vicdanında muhasebesini yaptım, çok samimî bir arkadaşımıdır,

candan bir arkadaşım, ona ait bir muamelede kendimi tutamadım geldim buradan fikirlerimi ifade etmek mecburiyetinde kaldım. Bu sebeple Dilekçe Karma Komisyonunun kararının ne usul, ne şekil, ne esas bakımından, yerinde olmadığı cihetle reddini Yüksek Heyetten istirham ederim. Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın Karakurt.

ESAT MAHMUT KARAKURT (Urfa) — Efendim, şimdi şu hâdiseyi basite irca edersek, bu dinlediğimiz bilgilerden sonra, yaziyet şu : Bir noter var. Bu noter bir bankanın ortağıdır. Bu noter bu ortağı olduğu bu bankanın bir muamelesini yapacaktır. Bu muameleyi yaptığı zaman Hükümete ödiyeceği, pul yapıştırmak suretiyle ödiyeceği miktar 1,5 milyon liraya yakındır. Noter eski Adliye Vekilidir. Kendisine mahsus noktai nazarları vardır. Derki, maktudur, nispidir, bilmem nedir. Bu 1,5 milyon liralık pul yapıştıracığına bu muameleye, 25 bin liralık bir pul yapıştırmak suretiyle bu dâvanın halledilmesi lâzımgelir kanaatindedir. Bu kanaatinde sabittir.

Adliye Vekâletinin ihtarna, ikazına rağmen sözeünün söylediğine göre, kendi noktai nazarında ısrar ettiği için, hayır bunun böyle olması lâzımgelir der. Ve bu noktai nazarını o muameleye tatbik eder ve Devletin 1,5 milyon lirasının yerine 25 - 30 bin liralık bir pulla dâvayı halleder. Vâka bu. Anladığımız, verilen malûmattan öğrendiğimiz netice bu. Ve bu noter de eski Adliye Vekilidir. Şimdi daha mühim olanı böyle bir muamelede ısrar ettiğinden, böyle bir muamele yaptığından ve dolayısıyla Hazinenin bir milyonun üstündeki menfaatini haleldar ettiğinden kendisi ihtar ediliyor, teeziye ediliyor. Şimdi bu cezanın da aşağı yukarı ortadan kaldırılması için muhtelif usullerle ve sair ile, seneler geçmiş, aylar geçmiş binnetice ortadan kaldırılması için huzurunuzda getirilmiş. Dâva bu bakımdan tetkik edilecek olursa, bu arkadaşın kim olduğunu bilmiyorum, Sırrı Atalay Beyin dostu imiş, arkadaşı imiş, itimadı varmış, olabilir. Ben bilmiyorum. Ben zaten en yakın şahsım dostum da olsa, ben dostluğa değil, önümüzdeki muamelelerin cereyanına bakar, ona göre hüküm vermek vazifemiz olduğu kanaatinde olduğumu kabul ederim. Bu bakımdan komisyonun cezaların kaldırılması hususundaki kararına iştirak etme-

menizi bu hâdiseye henüz mürruzamana uğramadığıma göre, daha esaslı tetkik ederek bir neticeye bağlanmasını hem Hazinenin menfaatine, hem de adalet ve hakkın tecelli etmesi bakımından bu şekilde bir karara gidilmesini hürmetlerimle rica ederim, efendim. (Alkışlar.)

BAŞKAN — Buyurun, Encümen Başkanı Sayın Vasfi Gerger.

KARMA DİLEKÇE KOMİSYONU BAŞKANI VASFİ GERGER (Urfa) — Muhterem arkadaşlar, evvelâ dâvanın esasını ortaya koymak lâzımdır. Bundan evvel; bendeniz Sayın Fikret Turhangil arkadaşımın bir, iki noktasına, komisyonun çalışması bakımından cevap verdikten sonra o kısma geçeceğim.

Buyurdular ki, komisyonda binlerce evrak vardır. Binlerce evrak arasından bu işe hız verilerek, tahmin ediyorum ki, biraz süratlendirilmiş gibi bir ifade kullandılar. Bunu izah edeyim : Öyle değildir. Bu dosya Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonunun ittihaz ettiği bir karar, Temsilciler Meclisi Üyesi olan bir arkadaşımızın itirazı üzerine bugünkü Dilekçe Karma Komisyonuna malolmuştur. 140 sayılı Kanunda itirazın komisyona gelen dosyalar müddete tabidir. Bir ay zarfında dosyayı tetkik eder, hazırlar, yapacağı raporu evvelâ C. Senatosuna ve oradan da, lâyük olacak karar üzerine, tekrar yeniden hazırlıyacağı bir raporla Millet Meclisine sunar. Bu Millet Meclisince ittihaz edilen karar katîdir der. Binaenaleyh, bir sürat ifadesi, binlerce evrak arasından bu evrakın embızla çekilerek tetkika tabi tutulmadığını Yüksek Heyetinize arz ederim. 140 sayılı Kanunun müddetle takyidettiği bir hükmü Karma Komisyonunuz yerine getirmiştir. İL

İkinci noktai nazar şudur : Yine komisyonla ilgili olduğu için cevap arz etmek mecburiyetindeyim. Biz Karma Komisyon olarak bir işi tetkik ederken idarenin yerine kaim olarak şu veya bu şekilde bir karar veremeyiz. Biz verilen kararın objektif hukuk kaidelerine göre ya yerinde görür tasdik ederiz veya görmez iptal ederiz. Yani Noter Kanununun inzabati cezaları tadadeden kısımları, baştan başlayarak tatbik edilmiştir, şeklindeki mazbatamızda yer alan cümleler Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonunun ittihaz eylediği kararı teyit bakımından Yüksek Heyeti tenvir sadedinde kaleme alınmış kısım-

lardır. Yani biz 2 aylık müddetin kaldırılarak ihtarla neticelenmesini tevbih veya ihtar cezasıyla diye ilâvenin yerine kaim olarak bir karar ittihazından memnunuz. Ama bizim verdiğimiz karar Yüksek Meclise kabul edilir, kabul edilmez; o ayrı bir mevzudur. Şimdi şekil hatası hakkında da Sırrı Atalay arkadaşına yine komisyon bakımından cevap vermek zorundayım.

İnzibat Komisyonu bu şekli hatayı görmediğine göre muamele tamdır, dediler. Değildir arkadaşlar. Mecliste emsal kararı vardır. Salâhiyettar mercilerin tasdikine iktiran etmiyen hükümler keenlemeyekündür.

Kaide umumî, Memurin Kanununun âmir hükmü. Noterlik Kanununun 60 nci maddesindeki açık hüküm şu : Noterler hakkında verilecek cezaların tasdikini kanun muhassıran Adalet Bakanına vermiştir. Bir misal arz edeceğim. Devlet Şûrasının birçok emsal kararları vardır. Eskiden menafii umumiyeye ait İstimlâk Kararnamesi vardı. Orada der ki; Menafii umumîye kararı valî veya vilâyetin tasdikıyla iera edilir. Bâzi ahvalde valî yerine valî muavinleri tasdik eder. Gideriz Devlet Şûrasına iptal ederiz. Çünkü bu şekil değil, âmir hükmü. Salâhiyetli merci yok. Kim vermiş bu cezayı? Ama inzibat komisyonu bunu görmemiş. Zaten inzibat komisyonunun görmüş olup olmadığı bizi ingilendirmez. Biz bu dosyayı, Sırrı Atalay arkadaşımız burada iddia edebilirler mi ki Karma Komisyon, bu dosyayı tetkikten memnudur, bakamaz. O vakit başka. Bunun hukukî münakaşasını yaparız. Eğer Dilekçe Karma Komisyonu bu kararı tetkike salâhiyetini kabul buyuyorlarsa ister şekle, ister esasa, isterse maksada aykırı olan hükümleri de nazarı dikkate alarak ya tasdik eder veya iptal eder. Bunun için kendileriyle beraber değilim. Adliye Vekâletinden cevap alınmamış diyor. Böyle bir şey vârit değildir. Biz Kemal Türkoğlu'nun müraعاتı, bendeniz o zaman da Kurucu Meclis Dilekçe Karma Komisyonunun, temsilei üye sıfatıyla, sözcüsü ve üyesi idim. Biz Adliye Vekâletine göndermiş, Adliye Vekâletinin cevabını almış ve bu dosyaları oradan getirtmişiz. Yani, eğer Adliye Vekâletinden cevap alınmıyacak bu dosyaları nereden aldık da Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonu olarak karar ittihaz ettik? Yalnız şunu arz edeyim ki, Adliye Vekâleti müs-

pet, menfi bir mütalâa dermeyan etmemiştir. Biz göndermişiz, buna ait muameleyi, dosyayı bağlı olarak iadeten bize göndermiştir ve Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonu da, o vakit, bu kararı ittihaz etmiş ve bu karar da arz ettiğim gibi salâhiyettar mercilerin tasdikine iktiran etmiyen hükümlerin keenlemeyekün olduğu kaziyei hukukiyesine istinad etmiştir.

Karakurt arkadaşımız meseleyi başka zaviyeden mütalâa ettiler ki, mesele ile hiç alakası yoktur. Konuşmalardan aldığı ilham üzerine konuştular. Noter Kemal Türkoğlu hakkındaki dâva harem alınp alınmaması meselesi değil arkadaşlar. Hare alınp alınmaması hakkında zaten inzibat komisyonu tâyini muameleye mahal yoktur diye karar vermiştir. Cezayı bunun için vermemiştir. Binaenaleyh Maliyenin pulunda zarar yapmış şu, bu böyle bir şey yoktur. Biz zaten meseleyi izah sâdedinde rapora dercetmişiz, durumu yazmışız. Senatonun mühterem üyeleri durumu bütün çıplaklığı ile baştan nihâyete kadar, hepsini bilsinler diye yazmışız. Gayet kısa da yazılabilirdi. Bizim uzun yazmamızın sebebi budur. Hattâ daha da açık söyleyeyim, hare meselesi de keza idari kaza merciinin tasdikinden geçerek katîyet kesbetmiştir. Adliye Vekâleti Devlet Şûrasına da başvurmuştur. Devlet Şûrası reddetmiştir. Bu mesele yok; hare meselesi bir defa mevzuubahis değildir. Zarar meselesi mevzuubahis değildir. Noter Hare az almış, çok almış, pul eksik olsak edilmiş, fazla olsak edilmiş meselesi vârit değildir. Asıl mesele kendisinin ortak olduğu bir şirketin kurucuları tarafından getirilen bir kâğıdı tasdik etmesidir. Şimdi Hare Vergisi yok, sayın hemşehrîmiz.

ESAT MAHMUT KARAKURT (Urfa) — Neyi tasdik ediyor?

KARMA DİLEKÇE KOMİSYONU BAŞKANI VASFİ GERGER (Devamla) — İzah edeceğim. Yanlış anlaşılabilir bir de buradadır. Aziz arkadaşlarım, biz Anonim Şirketler hakkındaki Ticaret Kanunundaki hükümleri ariz ve amik tahlil etmiş madde madde raporumuzda yazmışız. Noterin tasdik ettiği imza tasdikıdır. Bu kâğıdın altındaki imzanın falan falan adamlara ait olduğunu tasdik ederim diye bir tasdik yapmıştır. Zaten meselenin tasdikle bir ilgisi yoktur. Meseleyi tek taraflı olarak mütalâa ederssek zihinlerde elbette bir teşevvüs

meydana gelebilir. Yapılan imza tasdikıdır. Bu Esat Mahmut Karakurt'un imzasıdır. Evet bunu tasdik etmiştir. Bunun beyanla alakası yoktur. Statü ile, kurucuların hüviyeti kanuniyesi ile alakası yoktur. İmza tasdik etmiştir. Durum böyle olunca; Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonu işi bu şekilde ariz ve amik düşünedek, tetkik ederek kaldırmıştır. İtiraz vukuunda geldi, yeniden bu mazbatayı tanzim ederek yüksek huzurunuza getirmiş bulunuyoruz. Bizim iddiamız şudur ki infazı lâzımgelen bir karar hukukan mevut değildir. Çünkü salâhiyettar mercii tasdikine iltiran etmemiştir. Dosya buradadır. Adliye Vekili tasdik etmemiştir. Adliye Vekili tasdik etmediği gibi, kimin tarafından tasdik edildiği de mucip kâğıdında yazılı değildir. Böyle bir ceza tertibi hukuk kaideleriyle kabili telif olamaz ve kabule şayan görülmez. Takdir elbette ki Yüksek Heyetinizindir.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Atalay.

SİRRI ATALAY (Kars) — Sayın Komisyon Başkanı meselenin basit bir imza tasdikı olduğunu söylediler. Hayır. Noter Kanununun hükümlerine göre re'sen imza tasdikı meselesi ayrıdır. Bizim her hangi birimizin Genel Sekreterimize şu imza bana aittir, şu yere gidecektir şeklinde veya re'sen bir imza tasdikı için Notere şu imza bu şahsındır şeklindeki imza tasdikı ayrıdır. Bir bankanın kuruluşunda ana sözleşmede kurucu olarak bulunan kimselerin imzalarının tasdikı meselesi ayrıdır. Orada bedel mevzuubahistir. O ana sözleşmenin kurucularının ne nisbette katıldıkları ve kurulan bankanın sermayesi mevzuubahistir, ki kendi raporlarında da iki milyon küsur bin liralık hare alınması gerektiğini ifade etmişlerdir. Demek ki, bir bedel bahismevzuudur. Sadece basit bir imza meselesi değildir. İki milyon küsur bin liralık hare alınması sadece bir imza tasdikı için midir? Lûtfedip söylesinler. Sadece 556 imzanın tasdikı 25 milyon lira noter harcını gerektirmekte midir? Hayır. Kurulan Sanayi Bankasının sermayesi, statüsü içerisindeki bedelleri hesabdilerek iki milyon küsur bin liralık hare alınacaktır ve bunun üzerinden 600 küsur bin liranın, yüzde 30 üzerinden, kendisine bir hisse düşeceğini kendileri ifade etmişlerdir. Binaenaleyh mesele basit bir imza tasdikı meselesi değildir. Arkadaşımız şunu söylemek istiyor: Mesele ba-

sit bir imza tasdikıdır. Bu şeylerin içinde kurucu veya pay sahibi olarak bulunduğu takdirde hiçbir ehemmiyeti yoktur. Değil. İmza meselesi değildir. Ama sözleşmeyi imza eden kimselerin imzalarının tasdikıdır. Bu bakımdan fark mühimdir ve Komisyon Sözcüsünün dediği gibi değildir. Yine Komisyonun kıymetli Başkanı der ki: Şekil bakımından açılca bir noksanlık vardır. Çünkü iki ay meslekten men cezası kimin tarafından verildiği bilinmemektedir. Bu sebeple esasen, bu hukukan butlanla mâtlül demektir. Şimdi mesele yine öyle değildir. Mesele kendilerinin dediği gibi, vali veya vali muavininin imzası şeklinde değildir. Vali muavinini vali yerine imza etmiş ise, Devlet Şûrasına gitmişse bir merceiden geçmiş midir, Sayın Komisyon Başkanı? Yok. Vali yerine vali muavinini imza etmiş, ona itiraz ediyor, nereye gidiyor? Devlet Şûrasına. Burada ise iki ay meslekten men cezası veriliyor mu? Veriliyor. Bundan sonra ne oluyor? İtirazcı inzıbat komisyonuna müracaat ediyor. Adliye Vekâleti inzıbat komisyonuna müracaat ediyor. Diyor ki, hakkımda ittihaz edilen ilki ay meslekten men cezası usulsüzdür, haksızdır, yersizdir, şekli ile, esası ile, nihai tetkik merci neresidir? Anayasanın 114 nci maddesinden önce, başka bir şekilde başvurması mümkün olmıyan, kesin olarak karar vermeye yetkili inzıbat komisyonu itirazı reddediyor. Verilen cezayı hukuka ve şekle uygun görmektedir. Fark mühim. Sizin buyurduğunuz, hususta ise böyle bir yola başvurulmuş mu? Böyle bir itiraz mevut mudur? Hayır. Vali yerine vali muavinini yapmış; itiraz etmiş, Devlet Şûrasına gitmiş. Burada ise geçmiş, şekil tamam olmuştu, artık.

Şekli itiraz mercii neresidir? İnzıbat komisyonudur. 63 nci maddeye riayet edilmemiştir, yahut haksızdır. İnzıbat Komisyonuna gidecek. İnzıbat Komisyonu tamamen şeklen noksanlığı reddediyor. Ne yapmış İnzıbat Komisyonu? İtirazı reddetmiş. Şimdi kıymetli arkadaşım der ki Adliye Vekâletine müracaat yapılmış ve cevap alınmıştır. Hayır cevap alınmamıştır.

Arz edeyim. Temsilciler Meclisi sırasında bu dosya görüşüldüğü zaman, Adliye Vekâletinden sorulmuş noktai nazarınız nedir diye? Ama Adliye Vekâletinden cevap gelmeden o zaman da Komisyonun başkanı bulunan Sayın Vasfi Gerger'in komisyonu cevap beklemeden, Adliye Ve-

kâletinden cevap gelmeden karar vermiştir. Bakım ne deniyor: İtirazı eski Adliye Vekili Ekrem Tüzemen, Kemal Türkoğlu Kurucu Meclise başvurarak aleyhindeki kesinleşmiş cezanın kaldırılmasını istemiştir. Kemal Türkoğlu'nun bu husustaki dilekçesini cevaplandırmak üzere Adalet Bakanlığına gönderilmiş ise de o sırada adı geçen Adalet Bakanlığına tâyin olunmuş ve 2 . 9 . 1961 tarihinde tevzi olunan 3 sayılı hıftalık karar cetvelinin tetkikinde de görüleceği üzere 491 sayılı Anayasanın 82 nei maddesi gereğince Kurucu Meclise baş vuran diğer kimselerin istekleri Dilekçe Komisyonunca ilgili bakanlıklardan cevap alındıktan sonra tetkik edilerek karara bağlandığı halde Kemal Türkoğlunun müracaatı Adalet Bakanlığının cevabı bekletilmeksizin adı geçenin Adalet Bakanlığına tâyin olunduğu gün incelenerek hakkındaki cezanın kaldırılmasına ekseriyetle karar verilmiştir.

Demek ki, o zaman Adliye Vekâletinin cevabını beklemeden karar vermişsiniz. İtirazımız burada. Adliye Vekâletinin cevabı gelmeden alılacele karar verilmiştir. Cumhuriyet Senatosu sıra sayısı 157, dönem 1, toplantı 2. Ankara 25 . 9 . 1961 Kurucu Meclis Başkanlığına Ekrem Tüzemen Temsilciler Meclisinin vermiş olduğu matbu itiraz dilekçesi ve bizim komisyonun da kendi raporunun başına eklediği yazı açıkca bunu ifade etmekte ve Komisyon da bu itiraza her hangi bir şekilde dokunmamakta ve bu itiraz varit ve yerinde değildir dememektedir. Kıymetli arkadaşına şunu da ifade edeyim ki, meselâ şu kadar alacaktı, almamıştır; şu kadar yapmış, yapmamıştır da değildir. Mesele Noter Kanununun sarıh hükümlerine göre kendisini ilgilendiren, noterliğin tasdik ettiği bir işleme, noter olarak iştirak etmesidir. Bu da Noter Kanununa göre kendisi için mümkün olmayan husustur. Adliye Vekâleti ısrar etmiştir. Noter olarak bunu tasdik etmek hakkın değildir, demıştır. Sana Noter Kanunu bu imkânı veriyor. Ama etmiştir. Noktai nazarı o. Ne yapmıştır? Kendisine inzabati ceza verilmiştir. Bunun kaldırılması niçin gerekir? Bunu bir türlü anlamıyorum. Bu bakımdan raporun reddi yerinde ve hukuka uygundur.

BAŞKAN — Buyurun komisyon.

KARMA DİLEKÇE KOMİSYONU BAŞKANI VASFİ GERGER (Urfa) — Şimdi Sırrı

Atalay Bey arkadaşım benim verdiğim cevaba cevap vermedi. Kendisinden rica ediyorum. Diyorum ki, biz bu kararı tetkik edebilir miyiz? Edemez miyiz? Edebilirim. Edebilirim şekle ait hatayı da görebilirim. Niçin itirazında bunu söylememişim, soruyorum sayın arkadaşına. Adliye Vekâleti bu dosyanın aslını ceza verdiği adama gönderir mi? Yazıyla tebliğ ediyor, kendisine; sana 2 aylık ceza verdim. O dosyada bu muamelenin bu şekilde cereyan ettiğini ne bilecek? Biz dosyayı aynen getirmeseydik buna nasıl müttali olabilirdik? İnzibat Komisyonu bunu görmüşnü, görmemişni, görmüşse esasa müessir telâkki etmiş mi, etmemiş mi? Ben nihayet idari bir komisyonun bu husustaki her hangi bir hareket şeklini burada münakaşa mevzuu yapmam.

Sonra Adliye Vekâletinden cevap alınmamıştır diye ısrar ediyor. Dedim ki, biz Adliye Vekâletinden cevap almamış olsak bu dosya üzerinde nasıl tetkikat iera edip karar verebiliriz? Biz Adliye Vekâletine arzuhali göndermişiz. Adliye Vekâletinin verdiği cevap şu: Okuyorum.

«Tarih ve sayılı yazıya cevaptır.»

Beyoğlu Birinci Noteri balen Temsilciler Meclisi üyesi Doktor Kemal Türkoğlu'nun Yargıtay Disiplin Kurulundaki dosyası dizi pusulasına ilişik olarak eklice takdim kılınmıştır.

Bilgilerinize arz ve dosyanın tetkikini mütaakip iadesi rica olunur.

Adalet Bakanı Y.

Müsteşar

N. Yamanoglu

Mütalâa dermeyan etmemiş. Ben Adliye Vekâletini mütalâa dermeyan etmeye icbar edebilirmiyim? Ben zaten mütalâasını ne yapacağım? Dosyayı dizi pusulasıyla göndermiş. Bu kadar ısrar edilir mi? Cevap almadan karar vermiştir. Ekrem Bey itirazında böyle yazmıştır. Ekrem Bey cezayı tasdik etmemiştir. Ekrem Bey Adliye Vekili olarak verdiği cezayı niçin tasdik etmiştir? Bunların münakaşasını yapamayız. Takdir Yüksek Heyetinizindir. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Turhangil.

ŞİKRET TURHANGİL (Aydın) — Efendim, Sayın Dilekçe Komisyonu Başkanı Vasfi Gerger beyefendiye hürmeti mahsusam vardır. Buradaki tartışmalardan kendisinin Dilekçe Ko-

misyonu mevzuunda mütchassis olduğunu, çünkü Temsileiler Meclisinde sözeü, bugün Birleşik Dilekçe Komisyonunda ise başkan olduğunu gördüm. Aklıma birşey geldi.

Arzu ederdim ki, Temsileiler Meclisinde böyle bir mevzuda, dolayısıyla fikir serd etmiş bir arkadaş olarak, bu mevzuda hiç kendisi vazife almaksızın buraya gelseydiler, daha iyi olurdu. Çünkü bu mesele Temsileiler Meclisinden beri buraya gelmektedir ve münakaşalardan anladığıma göre orada da bir karar ittihaz edilmiş ve tahminime göre, hata etmiyorsaan, Vasfi Gerger bey orada da rey sahibidir, bugün de rey sahibidir. Ben sözlerimde telmih yoluyla Dilekçe Komisyonuna târizde bulunurken Sırrı Atalay Beyefendimin Adliye Vekiline hitaben tehiri gayri kaabil olan bu cezanın infaz edilip edilmediğini sorduklarında, başlariyle infaz edilmediğini söylediler. Şimdi, ben karşıdan bunu gördüm. Hatta etmişsem tavzih ederler. Henüz infaz edilmemiştir anladım.

ADALET BAKANI ABDÜLHAK KEMAL YÖRÜK (Ankara Milletvekili) — Bilmediğimi ifade ettim.

FİKRET TURHANGİL (Devamla) — Bilmeniz icabederdi tahmin ederim. İzah edersem...

Adalet Bakanı Abdülhak Kemal Yörük (Ankara Milletvekili) — Gelecek Birleşimde.

FİKRET TURHANGİL (Devamla) — Bizi tenvir ederseniz. Ben kaanım ki, edilmemiştir. Şuhalde bililtizam bir kayırma bâriz şekilde vardır. Artık muhterem Dilekçe Komisyonu Başkanı bizim bu tebellür etmiş kanaatlerimizi söküp atamaz. Bir ceza verilmiş, kesinleşmiş, kabili itiraz değil, kabili temyiz değil, kesinleşen bir cezanın infaz edilmemesi hangi saik ve sebeple olursa olsun bir kayırmanın mevcudiyetini bâriz bir şekilde ortaya koyuyor. O bakımdan bu sahada mesai sarf eden kıymetli Dilekçe Komisyonu arkadaşlarımız, bizi bu hissın altında mütalâa etsinler ve kendilerine bir tarzide bulunduksa bizi af etsinler. Çünkü meseleleri daima bizler namına yapılmaktadır, takdir şayandır. Şimdi kanunun bir tarafına daha ilişmek zaruretini hissediyorum. İstanbul'da 8 Milyon liraya bâliğ olan ve Adliye Vekâleti malî mevzuu ile ilgili bulunan bu meselemin tek taraftan mütalâası doğru değildir. De-

niyor ki, bunun notere tasdikı bir milyon küsur bin liraya bâliğ olur. 2 milyon lira, tabii, Birinci Noter veyahut 2 ne, 3 ne, 4 ne Noter, 20 ne Notere kadar hepsi 2 milyon lira verirsen bu muameleyi tasdik ederim diyor. Şimdi şu halde 2 milyonun dışında bu Sanayi Bankasının kurulması ve Statüsünün tasdikı gayrimümkündür. Çare, hepiniz adliyecilik yaptır, birçok fiilleri failerinden, delillerinden muhakak çıkarırız. Çare nedir? Ama 19 noter belki kanunu yanlış anlıyorlar. Vasfi Gerger Beyefendi ile beraberim. Ama böyle anlıyorlar. 2 milyon lira ile bu muamele olacak. Şimdi tek çare ne? 2 milyon liralık bir rizikoya kurulumakta olan şirketi mâruz bırakmamak suretiyle meselenin hali ve yürümesinin temini, istikrarın temini, bankalardan kredi alması. Bunu yapacak müessese kim? Bu ortak kim? Adı geçen şahıs.

Muhterem Vasfi Gerger Beyefendi mâzur görsünler, hassasız bu mevzuda. Sebebini arz ettim. Tekrar etmeye lüzum yok. Başka hiçbir mevzu yok. Kanun adamıdır. Kanuna en çok riayetkâr olması icabeden kişidir. Mazereti hiçbir bakımdan tervecedilmez ki, Kemal Türk-oğlu'nun hayatında görmediği mevkie en temiz ve bu gibi suistimallerle mücadeleyi şiar etmiş bir devrede Adliye Vekilliği dahi izhar edilmmiştir. Şu hale göre 24 bin liralık basit bir muamele, basit bir imza. Rica ederim, basit bir imzanın ödenen meblâğı 24 bin lira ile ifade edilir mi? Ne kadar basite irca etseniz gene binler içinde, 24 bin lira içinde. Şimdi ikinci bir nokta benim aklıma geldi. Muhterem Senatör arkadaşlarımız mâzur görsünler. Ben bu kadar lâubâli bir dosyanın mevcudiyetine inanamam. Adliye Vekâletinin 11 sene hizmetkârı olarak çalıştım. Bir kararın altında imza bulunamayacağı, olabilir beyefendi. Çünkü Adliye Vekili olarak oturmuştur o dosyanın üzerine. Fazla ileri gitmiyelim, ama Senatonun oy verecek arkadaşları başka türlü kandırılmaz. Bir Adalet Bakanlığınca İstanbul noteri hakkında ittihaz edilen bir kararın altında maddeyi mahsusunda 60 ne maddede yazılı imzanın bulunmayacağını ben kabul etmiyorum, öyle ki, kabul etmiyorum. Bu zat böyle bir muamele noksan olsaydı evvelâ böyle bir noksanlıktan yürürdü. İnfaza geçiyor. Belki imzalı nüsha yok oldu dersem, ne dersiniz; Sayın Dilekçe Ko-

misyonu Başkanı? Bir senatör olarak iddia ediyorum. Adliye Vekilinin imzasını havi olan evrak var idi ve yok oldu.

DİLEKÇE KOMİSYONU BAŞKANI VASFİ GERGER (Urfa) — Şerefle encümeninden istifa ederim, ki istifa ederim. Bizdeki evraklar arasında kayıp bir evrak yoktur.

FİKRET TURHANGİL (Devamla) — Hayır zatiâliniz için değil, istihdam ederim. Tenzih ederim. Hayır. Yanlış anladınız. Bu evrak arasında demek istemiyorum. Size gelmiyen evrak arasında mevcudolmadığı? Meselenin esası şudur, beyefendi. Bir karar itihazında aslı sue var mıdır? Yok mudur? Teferruata girmek, usule girmek, bir dâvayı kurtarmaz. Zatiâliniz de ikrar ediyorsunuz ki, 63 nolu maddeye muhalefet sarıhtir, bârizdir, vardır.

Bir de bina inşa edilmiş, karar verilmiş. Şu halde bunun eki yok, evrakı yok, şusu yok, hususları bence hakikaten senatomuzun bu kadar bâriz ve dedikoduyu mucip, binnetice 2 aylık bir tatili vazifeye müncer olan şu ceza üzerinde hassasiyetle durması, tahmin ediyorum ki, Adaletin hukukun ve hukuk adamlarının daha müteyakkız olmalarını gerektirir ve bilhassa Adalet Bakanlığına kadar yükselmiş bir şahsın böyle bir hatayı irtikâbetmesi şahsi kanaatime göre esbabı müşeddidedir. Ben Adalet Bakanlığı yerinde olsaydım 2 ay değil, Sayın Sözüünün buyurdukları gibi (c) nin en ağır olan 6 ayı verirdim. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Buyurun, Vasfi Gerger.

VASFİ GERGER (Urfa) — Bir tavzih bakımından.

BAŞKAN — Buyurun.

KARMA DİLEKÇE KOMİSYONU BAŞKANI VASFİ GERGER (Urfa) — Fikret Turhangil arkadaşımın çok dikkate şayan bir beyanı vardır. Bunun cidden ele alınıp; Yüksek Senatoa tetkik edilmesi lâzımdır. Hakikaten dediği şüphe sabit olursa Noter Kemal Türkoğlu 2 ay değil, noterlikten ihracı lâzımgelir. Kendisiyle beraberim, bu fikirde. Dediler ki, bu tasdik muamelesi İstanbul'da mevcut bütün noterlere götürülmüş 2 milyon küsur bin liradan aşağı hare alınmadan yapılamıyacağı cevabı üzerine ortak olarak kendisi bu işi yapmıştır. İltizam hususuna gelince : İnfaz etmiş, etmemiş; o icranın bir vazife ve salâhiyetidir. İera bunu infaz etmiş mi,

etmemiş mi Dilekçe Karma Komisyonunu alâkadar etmez. Yalnız Dilekçe Komisyonu olarak ne bir sehabet ve ne de her hangi bir şekilde iltizam mevzuubahis değildir. Ama gerek tahkikat safahati gerek dosya münderecatı Sayın Fikret arkadaşımın işaret ettiği şekilde bir hareketin mevcudiyetini bize göstermemiştir. Onun için Sayın Adliye Bakanı da buradadır, derhal bu işin tasdikine tekaddüm eden günlerdeki durumu Fikret arkadaşımın beyanı istikametinde tahkik ve tetkik ettirmesi lâzımdır. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Buyurun, Sayın Karakurt.

ESAT MAHMUT KARAKURT (Urfa) — Efendim, burada mühterem Dilekçe Komisyonunun bu mevzuda bir fikre sahibolduğu kanaatine varıyoruz, onlar bir meseleyi tetkik etmişler, ne şekilde tetkik ettiler derinliğine tetkik ettiler mi, etmediler mi bilmiyorum. Ama bir noktai nazar sahibidirlere ve ısrar ederler. Hâdisi şu : Hazinenin 2 milyon liraya yakın parası kaybolmuştur. Meselenin merkezi sikleti buradadır. Binaenaleyh bu meselenin lâyıkıyla önümüzde açılıp saçılması, neticenin anlaşılması lâzımdır ki, bir karara gidelim. Bu bakımdan Hükümetin bu mesele hakkındaki noktai nazarını öğrenmek istiyoruz. Hükümet gelsin bize izahat versin. Bu meselenin içyüzü nedir? Hükümet bakımından ne şekil bir tahkikat cereyan etmiştir. Adalet Bakanı gelip bizi burada tenvir etsin, eğer bugün hazır değilse hazırlansın gelecek Birleşimde gelip bizi tenvir etmesini kendisinden talep ve rica ederim.

Dâva mühimdir. Adliye Vekili arkadaşımıza şunu da aynı zamanda bildirmek isterim. Bir vatandaşın namuskâr ve bir vatandaşın noktai nazarında ısrar etmesi güzel bir şeydir. Elbette namuslu olacaktır. Bir noterin namuslu olması, bir noterin fâzilet sahibi olması tabii unsurlarındandır. Aneak kâtibiâdil denilen noter o zaman noter olabilir, Yalnız şu kadarı da vardır. Muhatap Sanayi Bankası. Sanayi Bankası hakkındaki hikâye de hepimizce mâlûm, Bankada o banka. Şimdi borçlarını Devlet ödüyor. Sanayi Bankası o banka. Onun kuruluşu, geliyor ortağı olan bir noter tarafından yapılıyor. Noter bir hukukî düşünüşte, bir noktai nazar sahibi, hayır diyor. Bu 25 bin lira ile imza tasdiki mi, borç mu, ne ise, yalnız bu 1,5 milyon veya 2 milyon lira ile

değil, 30 bin lira olur diyor. İsrar ediyor ve bunu yapıyor. Şimdi hatıra gelmez mi derhal söyleyeyim; bu noter arkadaşım, bu eski Adliye Vekilinin hakkında hâşa hiçbir ithamım yok, noktai nazarı da yok, tanııyorum; ama ve ama lâalettayin bir noter böyle bir muamelede bir banka müdürü ile uyuşarak siz 2 milyon lira ödiyeceğinize ben size bunu 30 bin liraya yap-sam da siz bana 400 bin lira verseniz der de böyle bir muamele yaparsa, hatırımza gelmez mi? Ve olmaz mı, bunun üzerinde dikkatle durmayı-lım mı? İyice tetkik etmiyelim mi? Bunu niye hatırlamıyoruz? Bu arkadaşımız namusludur. Ama, bütün bir cemiyet içinde herkesin namuslu olduğunu kabul etmek doğru mudur? Ve bina-enaleyh fevkalâde hassasız. Hükümetin bu hususta izahat vermesini tekrar talep ve rica ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Bakan,

ADALET BAKANİ ABDÜLHAK KEMAL YÖRÜK (Ankara Milletvekili) — Çok muhterem arkadaşlarım, bu mesele vaziyet, anlatılırken, izah edildiği gibi, Kurucu Meclis zamanında ortaya çıkmış bir meseledir.

Bendenizin Bakanlık makamına geldiğim andan bugüne kadar, şu celseye kadar, bu mesele-nin mevduiyeti vekâlette hiç mevzuubahsolmuş değildir. Bu itibarla, kararım infaz edilip edilmediği husuna da bilmediğim cevabımı verdim. Bilmemek başka, bu kararın kabili tatbik olup olmadığı hususu başka. Belki daha henüz ben-deniz vekâlete gelmeden evvel bu karar infaz edilmiş olabilir. Fakat Millet Meclisi Dilekçe Komisyonuna veyahut Temsilciler Meclisi Dilekçe Komisyonuna müracaat vâkı olduğuna vekâlet muttali olduktan sonra oraca verilecek karara intizar etmek mecburiyeti mantikiyesin-dendir. Bugün bana vekâlette bu kararı infaz için getirmiş olsalardı derhal bu mesru-hat ile dosyayı zamanı gelinceye kadar sak-layın diye iade etmekten ibaret olurdu, ve receğim cevap. Bu noktaya bu şekilde cevap arz etmiş bulunuyorum. Bilmemek başka, fakat bildiği takdirde dahi yapılacak muamele-nin ne olluğunu bilmek başkadır. Şimdi Esat Mahmut Beyefendi ortada 2,5 milyon lira Devlet Hazinesinden para kaybı olduğ-u buyurdular. Mümkün, fakat vekâletçe ele alınmış olan ve ceza tertibini istilzam eden, gerektiren dosyada mevzuubahsolan husus

kendisinin ilgili olduğu bir müesseseye yani Sanayi Bankası Anonim Şirketine müteallik mukâveleyi imza etmiş olmaktan, imzayı tasdik etmiş olmaktan dolayı, Noter Kanununun 63 ncu maddesine muhalefetten dolayı kendisine bir ceza tertibedilmiştir. Bizdeki bilgi ve muamelenin mesnedini teşkil eden husus bundan ibarettir, üst tarafı maliyenin bileceği bir keyfiyettir. Hakikaten bu kadar bir harem kaçırılmış olması mucibi mesuliyet mi, değil mi? Bu, maliyenin halledeceği bir meseledir. Bendeniz bu mütekaddim izahatı arz ettikten sonra, şu noktayı da ilâve edeyim. Adalet Bakanlığı evvelce fikir ve maksadını İnzibat Komisyonunca dahi tasdik edilen bir kararla ifade ediyor. Yani bu zatın yapmış olduğu muamele itibariyle mesuliyet deruhte etmesi iktiza ettiğini ve bu mesuliyetin de ancak 2 aylık bir zaman için işten ayrılması icabettiği şeklinde takdir etmiş ve muamelede hakikaten bir de, kanuna muhalif hareket etmekle bir usulsüzlük mevcut bulunduğu için bendeniz vekâletini noktai nazarı mütekad-dimen vekâletini bu şekilde ifade ettiği noktai nazarda ısrar etmek mevkiindeyim ve onda da ısrar ediyorum. Yani komisyonun mütalâasına değil, diğer hatip arkadaşlarımın fikirlerine iştirak ettiğimi ilâveten arz ediyorum hürmetlerimle.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Atalay.

SİRRI ATALAY (Kars) — Efendim Sayın Nusret Tuna söz istemişti.

AHMET NUSRET TUNA (Kastamonu) — Muhterem senatörler, ben şu mevzuun her şeyden evvel Dilekçe Komisyonunun vazife ve salâhiyetlerinin neden ibaret olduğunun tesbiti suretiyle halledileceği kaanatindeyim. Şimdi Dilekçe Komisyonumuzun Sayın Başkanı kendi ifadelerinde biz komisyon olarak objektif hukuk kaidelerini nazarı itibara alırız, objektif hukuk kaidelerine muhalefet var mı, yok mu bunu tesbit ederiz diye buyurdular. Bende hakikaten bu kanaattemim. Objektif hukuk kaidelerine muhalefet var mı, yok mu bunu tetkik etmeye mecburuz. Bilhassa ileride izah edeceğim veyhile, bizim Dilekçe Komisyonu kanun, normal kanun yolu mercii değildir. Fevkalâde müracaat yolu merciidir. Binaenaleyh bu bakımdan da Dilekçe Karma Komis-

yonunun takdir hakkına müdahale etmesinin mümkün olup olmadığı mevzuu üzerinde duracağız.

Şimdi, muhterem arkadaşlar, komisyon biz objektif hukuk kaidelerine bakacağız diyor. Güzel; elbirliğiyle bakalım. Nedir iddia edilen fiil? Kendisi ile alâkalı olan bir vesikayı tanzim etmek, tasdik etmek, Bu vuku bulunmuş mudur? Vukubulmuştur, kendileri de söylüyorlar. Kendisi alâkalı olduğu, hare hususunda bir menfaat güttü mü, 8 bin liraya yakın bir hisseyi almak için bu işi yaptı mı, yapmadı mı bunun üzerinde durmuyoruz. Fakat en basiti olan kendisi ile ilgili şu mevzuda tasdik muamelesi yaptı mı? Şu keyfiyet 63 ncu maddenin tasrih ettiği hukuk kaidelerine muhalif midir, değil midir? Muhaliftir. Şu muhalefet karşısında verilmesi mümkün olan cezalar nelerdir? 59 ncu madde tasrih etmiş mi? Etmiş. Ne imiş? İhtar, tevbihmiş, muvakkat meslekten ihraçmış, daimî ihraçmış. Şimdi eğer şu kanuni muhalefete rağmen Adliye Vekâleti kanunda olmıyan, meselâ bir hapis cezası verseydi, bir hafta müddetle hafif hapsi deseydi, evet objektif hukuk kaidelerine bir muhalefet vardır, dedik. Fakat suç sarîh, fiil sarîh olarak kanuna muhalif. Bu muhalif noktalara bu muhalif fiiller için verilmesi lâzımgelen cezalar tâdad edilmiş, bunlardan birisinin verilebileceği gösterilmiş. Verilen ceza şu objektif hukuk kaidelerine uyuyor mu Serapa uyuyor. Şimdi burada bizim Karma Komisyonumuz kanaatince hatalı bir yola sapmaktadır. Diyorlar ki, bir kasdî hareketi yok. 500 bin lira gibi muazzam bir paradan feragat etmiş, bu zata bu kadar ağır ceza verilmemeliydi, tevbih verilirseydi, ihtar verilirseydi, böylece geçirilseydi. Bu şekilde Karma Komisyonumuzun insanî bir görüşle hareket ettiği, bir rahmü şefkatle hareket ettiği kanaatindeyim. Belki bu kadar yüksek makamlara çıkmış olan bu kıymetli arkadaşımız hakikaten rahmü şefkata lâyıf olabilir fakat biz asıl kararları tetkik etmek için kabul ettiğimiz normal kanun yolu mercilerine dahi takdir hakkına müdahale etmek hakkını vermemişiz. Bugün bir adlî karar hakkında dahi Temyiz Mahkemesi bu ceza fazla olmuştur, bu hususta takdir hakkına müdahale

edemez. Bu hak ki, normal kanun yolu merciidir, ona bu hakkı tanımıyoruz. Hele fev-kâlâde müracaat yolu gibi pek istisnai olarak kabul edilen bir yolun mercine objektif hukuk kaidelerini tesbit ettikten sonra bu ağır olmuştur, hafif olmuştur, daha aşağısı olması lâzımdır gibi bir hakkı tanıma-mıza imkân yoktur ve Dilekçe Karma Komisyonunun daha az bir cezanın verilmesi lâzımdı şeklindeki görüşü mevcut hukuk nizamımız karşısında doğru ve isabetli bir görüş değildir.

Netice itibariyle, maalesef bir kanunsuz hareket vardır. Şu kanunsuz hareketi tecrim ve tecziye etmekle mükellef olan Adliye Vekâleti ve onun inzabat komisyonunun vermiş olduğu bir karar mevcuttur. Şu kararlar icra edilir hale gelmiş ki, bizim Dilekçe Komisyonuna müracaat edilebilmiştir. Onun dışındaki idari mercilerin yapmış olduğu bâzı şekil hatalarını yine bizim Karma Komisyonun tetkik edebileceği kanaatinde değilim. Eğer öyle olmuş olsa bize, müracaat için henüz zaman gelmemiş demektir. Oradan reddetmeleri lâzımdır. Vacibül icra bir karar olduğunu kabul etmişlerdir ki, işin esasını tetkik etmişlerdir.

Binaenaleyh, netice itibariyle bizim Dilekçe Karma Komisyonu rahmü şefkat hislerinin tesiri altında kalarak objektif hukuk kaideleri nizamını aşmıştır. Karar isabetli değildir. İtirazları takdir hakkına taalluk etmektedir. Takdir hakkının daha aşağı bir hale getirilmesi şeklinde değiştirmeye komisyonumuzun salâhiyetli olduğu kanaatinde değilim. Binaenaleyh Komisyon raporunun reddinin ben de şahsan istihram eylemekteyim.

BAŞKAN — Efendim, müzakerenin kifayeti hakkında taksir vardır. Taksiri okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Mesele tavazzuh etmiştir, müzakerenin kifayetin oya konmasını rica ederim.

Konya

Ahmet Onar

BAŞKAN — Müzakerenin kifayetini reylerinize sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bir taksir vardır, okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Müzakere ettiğimiz muameleden ne kadar hare alınmak lâzımdır. Emsali şirketlerden ne kadar alınmaktadır. Bu hususlarla birlikte diğer cihetlerin de Adalet Bakanlığınca ince lenerek gelecek oturumda açıklanması hususunun oya arzını teklif ederim.

Yozgat
Sadık Artukmaç

BAŞKAN — Buyurun.

SADIK ARTUKMAÇ (Yozgat) — Muhterem arkadaşlar, buradan anladığıma göre mesele bir şirketin kuruluşunda, kuruluş tasdik muamelesinde notere yapılacak bir işlemdir. Bu işlemden noter ne miktar harç alacaktır? Asıl üzerinde duracağımız hareket bu oluyor. 24 bin lira alındığı iddia edilmekte, diğer taraftan 2 milyon küsur lira harç alınması lâzımgeldiği ileri sürülmekte.

Bunu bendeniz şöyle mütalâa etmekteyim. Noter Kanununa göre ve Ticaret Kanunu muvacesesinde bu muamelelerin durumu nedir? Hakikaten 24 bin lira mı alınacaktır, 2 milyon lira mı, alınacaktır? Bu hususların Adliye Vekâletince incelenmesi lâzım. Bu bir.

İkincisi, karar kesinleşmiş midir, kesinleşmemiş midir? İnfaz için edildi, edilmedi. Bakanın imzası vardı veya yoktu gibi iddialar haklı olarak ortaya sürülmektedir. Bütün bu hususların sayın Adliye Bakanınca incelenerek gelecek otu-

rumda Yüksek Senatonun aydınlanması için takririmi takdim etmiş bulunuyorum. Oylarınızla tasvibini istirham ederim. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Takrirlerini izah ettiler. Takriri tekrar okutuyorum.

(Sadık Artukmaç'ın önergesi tekrar okundu.)

ESAT MAHMUT KARAKURT (Urfa) — Bir sözlü soru olarak mütalâa edilsin. Hepimiz reddedelim.

BAŞKAN — Arkadaşların işaret ettiği veçhile mevzuu ile ilgisi yok. Kesinleşmiş olan bir kararın uygun olup olmadığı hususunda bir karar ittihaz edeceksiniz. Komisyon bir karar vermiştir. Bunun aleyhinde konuşan olmuştur. Komisyon noktai nazarı müdafaa etmiştir. Mevzuu bahsolacak şey budur.

SADIK ARTUKMAÇ (Yozgat) — Takriri mi geri alıyorum.

BAŞKAN — Şu halde Komisyonun kararını reyinize sunuyorum. Komisyon kararı kabul edildiği takdirde ceza ref'edilmiş olacaktır. Edilmediği takdirde Millet Meclisinde bu karar ayrıca görüşülecektir.

Komisyon kararını kabul edenler lütfen işaret etsinler... Kabul etmeyenler... Komisyon kararı kabul edilmemiştir.

Gündemde görüşülecek başka bir şey yoktur. 25 . 6 . 1963 Salı günü saat 14 te toplanılmak üzere Birleşime son veriyorum.

Kapanma saati : 16,06

B — YAZILI SORULAR VE CEVAPLAR

1. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir'in, 1963 ve 1964 yıllarında Tunceli vilâyetine yapılan ve yapılması düşünülen yatırımların miktarı ile yerlerine dair yazılı soru önergesi, ve Millî Eğitim Bakanı İbrahim Ökten'in yazılı cevabı (79)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Millî Eğitim Bakanlığı tarafından gayet açık ve yazılı olarak her maddenin ayrı ayrı cevaplandırılmasına delâletlerinizi saygılarımla arz ve rica ederim.

Cumhuriyet Senatosu Üyesi
Tunceli

M. A. Demir

1. Vekâletiniz ve Vekâletinize bağlı bilûmum müdürlükler tarafından:

a) 1963 Bütçe yılında Tunceli vilâyetine yapılan yatırımların miktarları ve yerleri.

b) Yeniden hizmete girmesi için programa alınan müesseseler ve tesisler nelerdir? Yerleri ve adları?

c) 1963 Bütçe yılında etüdünün yapılması icabeden işler var mıdır? Varsa nelerdir ve yerleri?

e) 1964 yılı bütçesinden bütün vilâyet dâhilinde yapılması düşünülen yatırımların miktarı ve yerleri?

d) 1964 bütçe yılında hizmete konulması düşünülen müesseseler ve tesisler var mıdır? Varsa yerleri ve adları?

e) 1964 Bütçe yılında etüdlerinin yapılması icabeden işler var mıdır? Varsa nelerdir ve yerleri?

T. C.

Millî Eğitim Bakanlığı
Tâlim ve Terbiye Dairesi
Sayı: 1206

18 . 6 . 1963

Konu: C. Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir'in yazılı soru önergesi hakkında.

İlgi : Genel Sekreterlik, Kanunlar Müdürlüğü ifadeli, 20 Mart 1963 tarih ve 1932 - 7/91 - 2405 sayılı yazı :

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Mehmet Ali Demir'in, 1963 ve 1964 yıllarında Tunceli vilâyetine yapılacak yatırımlara dair yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmuştur.

Gereğini emirlerine arz ederim.

Millî Eğitim Bakanı
İ. Ökten

Bakanlığımızın 1963 Bütçe yılına ait Tunceli ili ile ilgili yatırımları ve aynı il dâhilinde 1964 Bütçe yılında kurulacak Millî Eğitim tesisleri hakkındaki malûmat, aşağıya çıkarılmıştır.

I - İlköğretim :

1. 1963 yılında Tunceli iline ilkokul yapımı için 1 892 000 liralık ödenek verilmiştir.

2. Şehirde 5 ve köylerde 44 olmak üzere 49 dersliğin yapılması programa alınmıştır.

3. 1964 yılı bütçesinden, 1963 yılından aşağı olmamak üzere, ilkokul yapımı için gerekli ödenek tefrik edilecektir.

4. 1964 yılında 5 şehir, 35 köyde olmak

C. Senatosu B : 78 20.6.1963 O : 1

üzere 40 dersliğin gerçekleştirilmesi programa alınacaktır.

II - Ortaöğretim :

1. Tunceli Kalan Lisesinin pansiyonlu yeni binasının 4 275 236,58 lira keşif bedelli inşaatı % 5,25 tenzilâtle, 4 050 786,65 lira bedel üzerinden mütaahhide ihale edilmiştir.

2. Hozat Ortaokulu binasının esaslı surette onarımı için 1963 bütçesinin 701 nei bölümünde 24 430 liralık ödenek mahalline gönderilmiştir.

3. Tunceli ili dâhilindeki lise ve ortaokullara, yatırımlarla ilgili bölüm ve maddeden verilen ödeneklere ait liste, aşağıya çıkartılmıştır.

Okulun adı	Tesisat (781/10)	Tes. tamiri (781/20)	Yardım (721/10)
Kalan Lisesi	9 000	1 000	—
Çemişgezek Ortaokulu	3 000	500	10 000
Hozat »	1 200	200	—
Ovacık »	3 400	175	—
Mazgirt »	500	100	8 000
Nazimiye »	2 000	500	—
Pertek »	2 700	200	3 300
Plümür »	3 000	350	—

III - Öğretmen okulları :

1. 1962 - 1963 öğretim yılı başında valilikçe tahsis edilen bir ilkokul binasında erkek ilköğretmen okulu açılmıştır.

1963 yılı yatırım ödeneginden valilikçe telif edilen arsa satın alınacak ve inşası Beş Yıllık Plâna alınmış bulunan ilk öğretmen okulunun projesi hazırlanacaktır.

2. 1964 yılında ilk öğretmen okulu binası I nei kısım inşaatı için 1 000 000 lira ayrılması kararlaştırılmış bulunmaktadır.

IV - Erkek teknik öğretim :

1. 1963 yılında Tunceli Yapı Enstitüsü öğretim ve pansiyon binasının 500 000 liralık bir kısmı, mütaahhide ihale edilecektir.

2. 1964 yılında sağlanacak ödenekle yukarıda sözü edilen inşaatın geri kalan kısmına devam edilecek ve inşaat bitirilecektir.

V - Kız teknik öğretim :

1. Pertek ve Hozat'ta birer Akşam Kız Sanat Okulu açılması düşünülmektedir.

2. Tunceli Akşam Kız Sanat Okulunun ileriki yıllarda inşası için, mahallen müsait bir arsa temini üzerinde durulmaktadır.

VI - Eski eserler ve müzeler :

Tunceli ili dâhilindeki, bu yıl içinde Pertek ve Kalan'daki eski eserlerin incelettirilmesi programa alınmış ve bir uzman, bu işle görevlendirilmiştir.

Tohumlukların tescili, kontrol ve sertifikasyonu hakkındaki kanun tasarısının 10 ncu maddesine verilen oyların sonucu

(Madde kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 185
Oy verenler : 109
Kabul edenler : 108
Reddedenler : 0
Çekinseler : 1
Oya katılmıyanlar : 72
Açık üyelikler : 4

[Kabul edenler]

TABİİ ÜYELER

Mucip Ataklı
Suphi Gürsoytrak
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Osman Köksal
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Mehmet Özgüneş
Selâhattin Özgür
Mehmet Şükran Özka-
ya
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler
**GENEL OYLA SEÇİ-
LEN ÜYELER**
ADANA
Mehmet Nuri Âdem-
oğlu
Mehmet Ünaldu
AFYON KARAHİSAR
Celâl Tevfik Karasapan
AĞRI
Veysi Yardımcı
AMASYA
Macit Zeren
ANKARA
Niyazi Ağırnashı
Osman Alişiroğlu
Rifat Etker
Mansur Ulusoy
ANTALYA
Mehmet İkuçan
Mustafa Özer

AYDIN

Fikret Turhangil
BALIKESİR
Kadri Öztaş
Hasan Ali Türker
BİLECİK
Talât Oran
BİNGÖL
Sabri Topçuoğlu
BOLU
Rahmi Arıkan
Sırrı Uzunhasanoğlu
BURSA
Baki Güzey
Cahit Ortaç
ÇANAKKALE
Âli Aksoy
ÇANKIRI
Hazım Dağlı
ÇORUM
Alâeddin Çetin
DENİZLİ
Mehmet Emin Durul
ELAZIĞ
Rasim Giray
ERZİNCAN
Fehmi Baysoy
ERZURUM
Rahmi Sanalan
GAZİANTEP
Zeki İslâm
Nizamettin Özgül
GİRESUN
Sabahattin Orhon
GÜMÜŞANE
Halit Zarbun

HATAY

Sabahattin Adalı
Vehbi Aksoy
İÇEL
Cavit Tevfik Okyayuz
Talip Özdolay
İSTANBUL
Şevket Akyürek
Celil Cevherioğlu
Ethem Menemencioğlu
Nurullah Esat Sümer
Özel Şahingiray
Sabahattin Tanman
Berç Turan
İZMİR
İzzet Birand
Ömer Lütüfi Bozçalı
Cahit Okurer
Hilmi Onat
Nevzat Özerdemli
KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna
KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil
Hüseyin Kalpaklıoğlu
KIRKLARELİ
Ahmet Naci Arı
KIRŞEHİR
Ali Rıza Ulusman
KOCAELİ
Rifat Özdeş
Lâtüfi Tokoğlu
KONYA
Mustafa Dinekli
Ahmet Onar

MANİSA

Ferit Alpiskender
Orhan Süersan
Refik Ulusoy
MARAS
Cenap Aksu
Nedim Evliya
MARDİN
Kemal Oral
Abdülkerim Saraçoğlu
MUĞLA
Haldun Menteseoğlu
MUŞ
İhsan Akpolat
NİĞDE
Kudret Bayhan
SAKARYA
Turhan Kapanlı
Kâzım Yurdakul
SAMSUN
Cemalettin Bulak
Fethi Tevetoğlu
Cahit Tokgöz
SIİRT
Lâtif Aykut
SİNOP
Suphi Batur
SİVAS
Hulûsi Söylemezoğlu
TEKİRDAĞ
Selâmi Üren
TOKAT
Zihni Betül
TRABZON
Yusuf Demirdağ

URFA
Vasfi Gerger
Esat Mahmut Karakurt

UŞAK
Kâmil Coşkunoğlu

VAN
Faruk Işık

YOZGAT
Sadık Artukmaç

ZONGULDAK
Akif Eyidoğan

**CUMHURBAŞKANIN-
CA SEÇİLEN ÜYELER**
Cevat Açıkalın
Âmil Artus
Hidayet Aydın
Esat Çağa

Ömer Ergün
Sadi Koçaş
Sahir Kurutluoğlu
Nevzat Sengel
Burhanettin Uluç
Âdil Ünlü

[Çekinseler]

TABİİ ÜYE

Emanullah Çelebi

[Oya katılmayanlar]

TABİİ ÜYELER
Ekrem Acuner
Refet Aksoyoğlu
Vehbi Ersü
Sami Küçük
Sıtkı Ulay

**GENEL OYLA SEÇİ-
LEN ÜYELER**
ADANA
Galip Avcı (İ.)
Sakıp Önal (İ.)

ADİYAMAN
Halil Açar (İ.)

AFYON KARAHİSAR
Rasim Hancıoğlu
Mustafa Yılmaz İnce-
oğlu

ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata
(B.)
Sabit Kocabeyoğlu
İbrahim Saffet Omay

ARTVİN
Fehmi Alpaslan

AYDIN
İskender Cenap Ege
Osman Saim Sarıgöllü

BALIKESİR
Enver Aka
Hamdi Oğuzbeyoğlu
(İ.)

BİTLİS
Cevdet Geboloğlu

BURDUR
Hüseyin Otan (İ.)

BURSA
İhsan Sabri Çağlayan-
gil
Şeref Kayalar

ÇANAKKALE
Halit Sarıkaya

ÇORUM
Zeki Arsan (İ.)

DENİZLİ
Cahit Akyar

DIYARBAKIR
Azmi Erdoğan
İhsan Hamit Tıgrel
(Bşk. V.)

EDİRNE
Tahsin Banguoğlu

ELÂZİĞ
Celâl Ertuğ

ERZURUM
Nurettin Aynuksa
Nihat Pasinli

ESKİŞEHİR
Gevsi Uçagök

GİRESUN
Mehmet İzmen (B.)

İSPARTA
Suat Seren

İSTANBUL
Fethi Başak
Rifat Öztürkçine

İZMİR
Enis Kansu

KARS
Sırrı Atalay (Bşk. V.)
Turgut Göle
Mehmet Hazer

KAYSERİ
Suad Hayri Ürgüplü
(Başkan)

KONYA
Sedat Çumralı
Muhittin Kılıç
Muammer Obuz

KÜTAHYA
Osman Cevdet Erkut
A. Bahattin Özbek

MALATYA
Mesmet Zeki Tulunay
Nüvit Yetkin

MANİSA
Emin Açar

MUĞLA
Muallâ Akarea

NEVŞEHİR
İ. Ş. Atasagun

NİĞDE
İzzet Gener (İ.)

ORDU
Eşref Ayhan
Şevket Köksal (İ.)
Zeki Kumrulu

RİZE
Necip Danışoğlu

SİVAS
Ahmet Çekemoğlu
Rifat Ökten (İ.)
Ziya Önder (İ.)

TEKİRDAĞ
Cemal Tarlan

TOKAT
Osman Hacıbalıoğlu

TRABZON
Şevket Buladoğlu
Reşat Zaloğlu

TUNCELİ
Mehmet Ali Demir

YOZGAT
Neşet Çetintaş

ZONGULDAK
Tarrık Remzi Baltan
Tevfik İnci

**CUMHURBAŞKANIN-
CA SEÇİLEN ÜYELER**
Hasan Kangal
Enver Kök (İ.)
Kâzım Orbay
Necati Özdeniz
Ragıp Üner

[Açık üyeler]

Eskişehir	1	Samsun	1
Hakkâri	1		
İstanbul	1	Yekûn	

Kamu iktisadi teşebbüslerinin 1960 ve daha önceki bütçe yıllarına ait bir kısım vergi borçlarının tasfiyesi hakkındaki kanun tasarisının 1 nci maddesine verilen oylarin sonucu

(Madde kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 185
Oy verenler : 107
Kabul edenler : 107
Reddedenler : 0
Çekinseler : 0
Oya katılmıyanlar : 74
Açık üyelikler : 4

[Kabul edenler]

TABİİ ÜYELER

Mucip Ataklı
Emanullah Çelebi
Suphi Gürsoytrak
Kadri Kaplan
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Osman Köksal
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Mehmet Özgünes
Selâhattin Özgür
Mehmet Şükran Özka-
ya
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler

**GENEL OYLA SEÇİ-
LEN ÜYELER**

ADANA
Mehmet Nuri Âdem-
oğlu
Mehmet Ünalrı
AFYON KARAHİSAR
Celâl Tefvik Karasapan
AĞRI
Veysi Yardımcı
AMASYA
Macit Zeren
ANKARA
Niyazi Ağırnash
Osman Alişiroğlu
Rifat Etker
Mansur Ulusoy

ANTALYA

Mehmet İlkuçan
Mustafa Özer
AYDIN
Fikret Turhangil
BALIKESİR
Kadri Öztaş
Hasan Ali Türker
BİLECİK
Talât Oran
BITLİS
Cevdet Geboloğlu
BOLU
Rahmi Arıkan
Sırrı Uzunhasanoğlu
BURSA

Baki Güzey
Cahit Ortaç
ÇANAKKALE
Âli Aksoy

ÇANKIRI
Hazım Dağlı
ÇORUM
Alâeddin Çetin
DENİZLİ
Mehmet Emin Durul
ELAZIĞ

Rasim Giray
ERZİNCAN
Fehmi Baysoy
ERZURUM
Rahmi Sanalan

GAZİANTEP
Zeki İslâm
Nizamettin Özgül

GİRESUN

Sabahattin Orhon
GÜMÜŞANE
Halit Zarbun
HATAY
Sabahattin Adalı
Vehbi Aksoy
İÇEL
Cavit Tefvik Okyayuz
Talip Özdolay
İSPARTA
Suat Seren
İSTANBUL
Şevket Akyürek
Celil Cevherioğlu
Ethem Menemencioğlu
Nurullah Esat Sümer
Özel Şahingiray
Sabahattin Tanman
Berç Turan

İZMİR
İzzet Birand
Ömer Lûtfi Bozçalı
Cahit Okurer
Hilmi Onat
Nevzat Özerdemli
KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna
KAYSERİ

Hüsni Dikeçligil
Hüseyin Kalpaklıoğlu
KIRKLARELİ
Ahmet Naci Arı
KIRŞEHİR
Ali Rıza Ulusman

KOCAELİ

Rifat Özdeş
Lûtfi Tokoğlu
KONYA
Mustafa Dinekli
Ahmet Onar
KÜTAHYA
Osman Cevdet Erkut
MANİSA
Ferit Alpiskender
Refik Ulusoy
MARAŞ
Cenap Aksu
Nedim Evliya
MARDİN
Kemal Oral
Abdülkerim Saraoğlu
MUĞLA
Haldun Menteseoğlu
MUŞ
İhsan Akpolat
NİĞDE
Kudret Bayhan
SAKARYA
Kâzım Yurdakul
SAMSUN
Cemalettin Bulak
Fethi Tevetoğlu
Cahit Tokgöz
SİİRT
Lâtif Aykut
SİNOP
Suphi Batur
SİVAS
Hulûsi Söylemezoğlu

TEKİRDAĞ
Selâmi Üren
TOKAT
Zihni Betil
TRABZON
Yusuf Demirdağ

URFA
Vasfi Gerger
Esat Mahmut Karakurt
UŞAK
Kâmil Coşkunoğlu
VAN
Faruk Işık

ZONGULDAK
Akif Eyidoğan
**CUMHURBAŞKANIN-
CA SEÇİLEN ÜYELER**
Cevat Açıkalın
Âmil Artus

Hidayet Aydın
Esat Çağa
Ömer Ergün
Sadi Koçaş
Sahir Kurutluoğlu
Nevzat Sengel
Burhanettin Uluç

[Oya katılmıyanlar]

TABİİ ÜYELER
Ekrem Acuner
Refet Aksoyoğlu
Vehbi Ersü
Sami Küçük
Sıtkı Ulay
**GENEL OYLA SEÇİ-
LEN ÜYELER**
ADANA
Galip Avşar (İ.)
Sakıp Önal (İ.)
ADİYAMAN
Halil Açar (İ.)
AFYON KARAHİSAR
Rasim Hancock
Mustafa Yılmaz İnce-
oğlu
ANKARA
Hıfzı Oğuz Bekata (B.)
Sabit Kocabeyoğlu
İbrahim Saffet Omay
ARTVIN
Fehmi Alpaslan
AYDIN
İskender Cenap Ege
Osman Saim Sarıgöllü
BALIKESİR
Enver Aka
Hamdi Oğuzbeyoğlu
(İ.)

BİNGÖL
Sabri Topçuoğlu
BURDUR
Hüseyin Otan (İ.)
BURSA
İhsan Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar
ÇANAKKALE
Halit Sarıkaya
ÇORUM
Zeki Arsan (İ.)
DENİZLİ
Cahit Akyar
DIYARBAKIR
Azmi Erdoğan
İhsan Hamit Tigril
(Bşk.V.)
EDİRNE
Tahsin Banguoğlu
ELAZIĞ
Celâl Ertuğ
ERZURUM
Nurettin Aynuksa
Nihat Pasinli
ESKİŞEHİR
Gavsi Uçagök
GİRESUN
Mehmet İzmen (B.)
İSTANBUL
Fethi Başak
Rifat Öztürkçine

İZMİR
Enis Kansu
KARS
Sırrı Atalay
Turgut Göle
Mehmet Hazer
KAYSERİ
Suad Hayri Ürgüplü
(Başkan)
KONYA
Sedat Çınralı
Muhittin Kılıç
Muammer Obuz
KÜTAHYA
A. Bahattin Özbek
MALATYA
Mehmet Zeki Tolunay
Nüvit Yetkin
MANİSA
Emin Açar
Orhan Süersan
MUĞLA
Muallâ Akarca
NEVŞEHİR
İ. Ş. Atasagun
NİĞDE
İzzet Gener (İ.)
ORDU
Eşref Ayhan
Şevket Köksal (İ.)
Zeki Kumrulu

RİZE
Necip Danışoğlu
SAKARYA
Turhan Kapanlı
SİVAS
Ahmet Çekemoğlu
Rifat Öçten (İ.)
Ziya Önder (İ.)
TEKİRDAĞ
Cemal Tarlan
TOKAT
Osman Hacıbalıoğlu
TRABZON
Şevket Buladoğlu
Reşat Zaloğlu
TUNCELI
Mehmet Ali Demir
YOZGAT
Sadık Artukmaç
Neşet Çetintas
ZONGULDAK
Tarık Remzi Baltan
Tevfik İnci
**CUMHURBAŞKANIN-
CA SEÇİLEN ÜYELER**
Hasan Kangal
Enver Kök (İ.)
Kâzım Orbay
Ragıp Üner
Necati Özdeniz
Âdil Ünlü

[Açık üyelikler]

Eskişehir 1
Hakkâri 1
İstanbul 1
Samsun 1

Yekûn 4

C. Senatosu B : 78 20.6.1963 O : 1

Kamu iktisadi teşebbüslerinin 1960 ve daha önceki bütçe yıllarına ait bir kısım vergi borçlarının tasfiyesi hakkındaki kanun tasarısının 3 ncü maddesine verilen oyların sonucu

(Madde kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 185
Oy verenler : 102
Kabul edenler : 101
Reddedenler : 0
Çekinserler : 1
Oya katılmıyanlar : 79
Açık üyelikler : 4

[Kabul edenler]

TABİİ ÜYELER

Mucip Ataklı
Suphi Gürsoytrak
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Osman Köksal
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Selâhattin Özgür
Mehmet Şükran Özka-
ya
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
**GENEL OYLA SEÇİ-
LEN ÜYELER**

ADANA

Mehmet Nuri Âdemoğlu
Mehmet Ünal
AFYON KARAHİSAR
Celâl Tevfik Karasapan

AMASYA

Macit Zeren

ANKARA

Osman Alişiroğlu
Rifat Etker
Mansur Ulusoy

ANTALYA

Mehmet İlkuğan
Mustafa Özer

AYDIN

Fikret Turhangil

BALIKESİR

Hasan Ali Türker

BİLECİK

Talât Oran

BİNGÖL

Sabri Topçuoğlu

BOLU

Rahmi Arıkan
Sırrı Uzunhasanoğlu

BURSA

Baki Güzey
Cahit Ortaç

ÇANAKKALE

Âli Aksoy

ÇANKIRI

Hayzın Dağlı

ÇORUM

Alâeddin Çetin
DENİZLİ

Mehmet Emin Durul

DIYARBAKIR

Azmi Erdoğan

ELÂZİĞ

Rasim Giray

ERZURUM

Rahmi Sanalan

GAZİANTEP

Zeki İslâm
Nizamettin Özgül

GİRESUN

Sabahattin Orhon

GÜMÜŞANE

Halit ZARBUN

HATAY

Sabahattin Adalı
Vehbi Aksoy

İÇEL

Cavit Tevfik Okyayuz
Talip Özdolay

İSPARTA

Suat Seren

İSTANBUL

Şevket Akyürek
Celil Cevherioğlu
Ethem Menemencioglu
Rifat Öztürkçine
Nurullah Esat Sümer
Özel Şahingiray
Sabahattin Tanman
Berç Turan

İZMİR

İzzet Biraud
Cahit Okurer
Hilmi Onat
Nevzat Özerdemli

KASTAMONU

Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna

KAYSERİ

Hüsnü Dikeçligil
Hüseyin Kalpaklıoğlu

KIRKLARELİ

Ahmet Naci Arı

KIRŞEHİR

Ali Rıza Ulusman

KOCAELİ

Rifat Özdeş
Lütfi Tokoğlu

KONYA

Mustafa Dinekli
Ahmet Onar

KÜTAHYA

Osman Cevdet Erkut

MANİSA

Ferit Alpiskender

Orhan Süersan

Refik Ulusoy

MARAS

Cenap Aksu

Nedim Evliya

MARDİN

Kemal Oral

Abdülkerim Saraçoğlu

MUĞLA

Haldun Menteseoğlu

MUŞ

Ihsan Akpolat

NİĞDE

Kudret Bayhan

SAMSUN

Cemalettin Bulak

Fethi Tevetoğlu

Cahit Tokgöz

SİRT

Lâtif Aykut

SİNOP

Suphi Batur

SİVAS

Hulûsi Söylemezoğlu

TEKİRDAĞ

Selâmi Üren

TOKAT

Zihni Betil

TRABZON

Yusuf Demirdağ

URFA

Vasfi Genger

Esat Mahmut Karakurt

UŞAK
Kâmil Coşkunoğlu

VAN
Faruk Işık

YOZGAT
Sadık Artukmaç

ZONGULDAK
Akif Eyidoğan

**CUMHURBAŞKANIN-
CA SEÇİLEN ÜYELER**

Cevat Açıkalın
Âmil Artus

Hidayet Aydınır
Esat Çağa
Ömer Ergün
Sahir Kurutluoğlu
Nevzat Sengel
Burhanettin Uluç
Âdil Ünlü

[Çekinseler]

TABİİ ÜYE
Emanullah Çelebi

[Oya katılmayanlar]

TABİİ ÜYELER

Ekrem Acuner
Refet Aksoyoğlu
Vehbi Ersü
Kadri Kaplan
Sami Küçük
Mehmet Özgüneş
Sitki Ulay
Muzaffer Yurdakuler
**GENEL OYLA SEÇİ-
LEN ÜYELER**

ADANA

Galip Avcı (İ.)
Sakıp Önal (İ.)

ADİYAMAN

Halil Açar (İ.)
AFYON KARAHİSAR
Rasim Hancıoğlu
Mustafa Yılmaz İnce-
oğlu

AĞRI

Veysi Yardımcı

ANKARA

Niyazi Ağırnash
Hıfzı Oğuz Bekata (B.)
Sabit Kocabeyoğlu
İbrahim Saffet Omay

ARTVİN

Fehmi Alpaslan
İskender Cenap Ege
Osman Saim Sarıgöllü

AYDIN

İskender Cenap Ege
Osman Saim Sarıgöllü

BALIKESİR

Enver Aka
Hamdi Oğuzbeyoğlu
(İ.)

Kadri Öztaş

BİTLİS

Cevdet Geboloğlu

BURDUR

Hüseyin Otan (İ.)

BURSA

İhsan Sabri Çağlayangil
Şeref Kayalar

ÇANAKKALE

Halit Sarıkaya

ÇORUM

Zeki Arsan (İ.)

DENİZLİ

Cahit Akyar

DİYARBAKIR

İhsan Hamit Tıgrel
(Bşk. V.)

EDİRNE

Tahsin Banguoğlu

ELÂZİĞ

Celâl Ertuğ

ERZİNCAN

Felmi Baysoy

ERZURUM

Nurettin Aynuksa

Nihat Pasinli

ESKİŞEHİR

Gavsı Uçagök

GİRESUN

Mehmet İznen (B.)

İSTANBUL

Fethi Başak

İZMİR

Ömer Lûtfi Bozcahalı

Enis Kansu

KARS

Sırrı Atalay (Bşk. V.)

Turgut Göle

Mehmet Hazer

KAYSERİ

Suad Hayri Ürgüplü
(Başkan)

KONYA

Sedat Çumralı

Muhittin Kılıç

Muammer Obuz

KÜTAHYA

A. Bahattin Özbek

MALATYA

Mesmet Zeki Tulunay

Nüvit Yetkin

MANİSA

Emin Açar

MUĞLA

Muallâ Akarca

NEVŞEHİR

İ. Ş. Atasagun

NİĞDE

İzzet Gener (İ.)

ORDU

Eşref Ayhan

Şevket Köksal (İ.)

Zeki Kumrulu

RİZE

Necip Danişoğlu

SAKARYA

Turhan Kapanlı

Kâzım Yurdakul

SİVAS

Ahmet Çekemioğlu

Rifat Ökten (İ.)

Ziya Önder (İ.)

TEKİRDAĞ

Cemal Tarlan

TOKAT

Osman Hacıbaloğlu

TRABZON

Şevket Buladoğlu

Reşat Zaloğlu

TUNCELİ

Mehmet Ali Demir

YOZGAT

Neşet Çetintaş

ZONGULDAK

Tevfik İnci

Tarık Remzi Baltan

**CUMHURBAŞKANIN-
CA SEÇİLEN ÜYELER**

Hasan Kangal

Sadi Koçaş

Enver Kök (İ.)

Kâzım Orbay

Ragıp Üner

Necati Özdeniz

C. Senatosu B : 78 20 . 6 . 1963 O : 1

[Açık üyelikler]

Eskişehir	1	Samsun	: 1
Hakkâri	1		—
İstanbul	1	Yekûn	4

Kamu iktisadi teşebbüslerinin 1960 ve daha önceki bütçe yıllarına ait bir kısım borçlarının tasfiyesi hakkındaki kanun tasarılarına verilen oyların sonucu

(Kanun kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 185
Oy verenler : 108
Kabul edenler : 107
Reddedenler : 0
Çekinserler : 1
Oya katılmayanlar : 73
Açık üyelikler : 4

[Kabul edenler]

TABİİ ÜYELER

Mucip Ataklı
Venbi Ersü
Suphi Gürsoytrak
Suphi Karaman
Kâmil Karavelioğlu
Osman Köksal
Sezai O'Kan
Fahri Özdilek
Mehmet Özgünes
Selâhattin Özgür
Mehmet Şükran Özkaya
Haydar Tunçkanat
Ahmet Yıldız
Muzaffer Yurdakuler
GENEL OYLA SEÇİLEN ÜYELER
ADANA
Mehmet Nuri Âdem-oğlu
Mehmet Ünalđı
AFYON KARAHİSAR
Celâl Tevfik Karasapan
AĞRI
Veysi Yardımcı
AMASYA
Macit Zeren
ANKARA
Niyazi Ağırnaslı
Osman Alişiroğlu
Rifat Etker
Mansur Ulusoy
ANTALYA
Mehmet İlkuşan
Mustafa Özer

BALIKESİR

Kadri Öztaş
Hasan Ali Türker
BİLECİK
Talât Oran
BİNGÖL
Sabri Topçuoğlu
BOLU
Rahmi Arıkan
Sırrı Uzunhasanoğlu
BURSA
Baki Güzey
Cahit Ortaç
ÇANAKKALE
Âli Aksoy
ÇANKIRI
Hazım Dağlı
ÇORUM
Alâeddin Çetin
DENİZLİ
Mehmet Emin Durul
ERZİNCAN
Fehmi Baysoy
ERZURUM
Rahmi Sanalan
GAZİANTEP
Zeki İslâm
Nizamettin Özgül
GİRESUN
Sabahattin Orhon
GÜMÜŞANE
Halit Zarbun
HATAY
Sabahattin Adalı

İÇEL

Cavit Tevfik Okyayuz
Talip Özdolay
İSPARTA
Suat Seren
İSTANBUL
Şevket Akyürek
Celil Cevherioğlu
Ethem Menemencioglu
Rifat Öztürkçine
Nurullah Esat Sümer
Özel Şahingiray
Sabahattin Tanman
Berç Turan
İZMİR
İzzet Birand
Ömer Lûtfi Bozcaah
Cahit Okurer
Hilmi Onat
Nevzat Özerdemli
KASTAMONU
Mehmet Çamlıca
Ahmet Nusret Tuna
KAYSERİ
Hüsnü Dikeçligil
Hüseyin Kalpaklıoğlu
KIRKLARELİ
Ahmet Naci Arı
KIRŞEHİR
Ali Rıza Ulusman
KOCAELİ
Rifat Özdeş
Lûtfi Tokoğlu

KONYA

Mustafa Dinekli
Ahmet Onar
KÜTAHYA
Osman Cevdet Erkut
MANİSA
Ferit Alpiskender
Orhan Süersan
Refik Ulusoy
MARAS
Cenap Aksu
Nedim Evliya
MARDİN
Kemal Oral
Abdülkerim Saraçoğlu
MUĞLA
Haldun Menteseoğlu
MUŞ
İhsan Akpolat
NİĞDE
Kudret Bayhan
SAKARYA
Kâzım Yurdakul
SAMSUN
Cemalettin Bulak
Fethi Tevetoğlu
Cahit Tokgöz
ŞİRT
Lâtif Aykut
SİNOP
Suphi Batur
SİVAS
Hulûsi Söylemezoğlu
TEKİRDAĞ
Selâmi Üren

TOKAT
Zihni Betil
TRABZON
Yusuf Demirdağ
URFA
Vasfi Gerger
Esat Mahmut Karakurt

UŞAK
Kâmil Coşkunoğlu
YOZGAT
Sadık Artukmacı
ZONGULDAK
Akif Eyidoğan

C. BAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER
Cevat Açıkalın
Âmil Artus
Hidayet Aydın
Esat Çağa

Ömer Ergün
Sadi Koças
Sahir Kurutluoğlu
Nevzat Sengel
Burhanettin Uluc
Âdil Ünlü

[Çekinseler]

TABİİ ÜYE
Emanullah Çelebi

[Oya katılmayanlar]

TABİİ ÜYELER

Ekrem Acuner
Refet Aksoyoğlu
Kadri Kaplan
Sami Küçük
Sıtkı Ulay

GENEL OYLA SEÇİLEN ÜYELER
ADANA

Galip Avcı (İ.)
Sakıp Önal (İ.)
ADİYAMAN
Hali Ağar (İ.)

AFYON KARAHİSAR

Rasim Hancıoğlu
Mustafa Yılmaz İnceoğlu

ANKARA

Hıfzı Oğuz Bekata (B.)
Sabit Kocabeyoğlu
İbrahim Saffet Omay

ARTVİN

Fehmi Alpaslan

AYDIN

İskender Cenap Ege
Osman Saim Sarıgöllü
Fikret Turhangil

BALIKESİR

Enver Aka
Hamdi Oğuzbeyoğlu (İ.)

BİTLİS

Cevdet Geboloğlu
BURDUR
Hüseyin Otan (İ.)

BURSA

İhsan Sabri Çağlayan-
gil
Şeref Kayalar

ÇANAKKALE

Halit Sarıkaya

ÇORUM

Zeki Arsan (İ.)

DENİZLİ

Cahit Akyar

DİYARBAKIR

Azmi Erdoğan
İhsan Hamit Tıgrel
(Bşk.V.)

EDİRNE

Tahsin Danguoğlu

ELAZIĞ

Celâl Ertuğ
Rasim Giray

ERZURUM

Nurettin Aynuksa
Nihat Pasinli

ESKİŞEHİR

Gavsi Uçagök

GİRESUN

Mehmet İzmen (B.)

HATAY

Vehbi Aksoy

İSTANBUL

Fethi Başak

İZMİR

Enis Kansu

KARS

Sırrı Atalay (Bşk. V.)

Turgut Göle

Mehmet Hazer

KAYSERİ

Suad Hayri Ürgüplü
(Başkan)

KONYA

Sedat Çumralı

Muhittin Kılıç

Muammer Obuz

KÜTAHYA

A. Bahattin Özbek

MALATYA

Mehmet Zeki Tulunay

Nüvit Yetkin

MANİSA

Emin Açar

MUĞLA

Muallâ Akarca

NEVŞEHİR

İ. Ş. Atasagun

NİĞDE

İzzet Gener (İ.)

ORDU

Eşref Ayhan

Şevket Köksal (İ.)

Zeki Kumrulu

RİZE

Necip Danişoğlu

SAKARYA

Turhan Kapanlı

SİVAS

Ahmet Çekemoğlu

Rifat Öçten (İ.)

Ziya Önder (İ.)

TEKİRDAĞ

Cemal Tarlan

TOKAT

Osman Hacıbaloğlu

TRABZON

Şevket Buladoğlu

Reşat Zaloğlu

TUNCELİ

Mehmet Ali Demir

VAN

Faruk Işık

YOZGAT

Neşet Çetintaş

ZONGULDAK

Tarık Remzi Baltan

Tevfik İnci

CUMHURBAŞKANINCA SEÇİLEN ÜYELER

Hasan Kangal

Enver Kök (İ.)

Kâzım Orbay

Ragıp Üner

Necati Özdeniz

[Açık üyelikler]

Eskişehir	1
Hakkâri	1
İstanbul	1
Samsun	1

Yekûn 4

C. Senatosu B : 78 20.6.1963 O : 1

1963 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısına verilen oyların sonucu :

(Kanun kabul edilmiştir.)

Üye sayısı : 185
Oy verenler : 98
Kabul edenler : 97
Reddedenler : 1
Çekinseler : 0
Oya katılmıyanlar : 83
Açık üyelikler : 4

[Kabul edenler]

TABİİ ÜYELER	BOLU	İÇEL	MANISA
Mucip Ataklı	Rahmi Arkan	Cavit Tevfik Okyayuz	Ferit Alpiskender
Suphi Karaman	Sırrı Uzunhasanoğlu	Talip Öz dolay	Orhan Süersan
Kâmil Karavelioğlu	BURSA	İSPARTA	Refik Ulusoy
Osman Köksal	Baki Güzey	Suat Seren	MARAS
Sezai O'Kan	Cahit Ortaç	İSTANBUL	Cenap Aksu
Fahri Özdilek	ÇANAKKALE	Celil Cevherioğlu	Nedim Evliya
Mehmet Şükran Özkaya	Âli Aksoy	Ethem Menemencioğlu	MARDİN
Haydar Tunçkanat	ÇANKIRI	Rifat Öztürkçine	Kemal Oral
Ahmet Yıldız	Hazım Dağlı	Nurullah Esat Sümer	Abdülkerim Saraçoğlu
GENEL OYLA SEÇİ LEN ÜYELER	ÇORUM	Özel Şahingiray	MUĞLA
ADANA	Alâeddin Çetin	Sabahattin Tanman	Haldun Menteseoğlu
Mehmet Nuri Ademoğlu	DENİZLİ	Berç Turan	MUŞ
AFYON KARAHİSAR	Mehmet Emin Durul	İZMİR	Ihsan Akpolat
Celâl Tevfik Karasa- pan	DIYARBAKIR	İzzet Birand	NİĞDE
AMASYA	Azmi Erdoğan	Cahit Okurer	Kudret Bayhan
Macit Zeren	ELÂZİĞ	Hilmi Onat	SAMSUN
ANKARA	Rasim Giray	Nevzat Özerdemli	Cemalettin Bulak
Osman Alişiroğlu	ERZİNCAN	KASTAMONU	Fethi Tevetoğlu
Rifat Etker	Fehmi Baysoy	Mehmet Çamlıca	Cahit Tokgöz
Mansur Ulusoy	ERZURUM	Ahmet Nusret Tuna	SİİRT
ANTALYA	Rahmi Sanalan	KAYSERİ	Lâtif Aykut
Mehmet İkuğan	GAZİANTEP	Hüseyin Kalpaklıoğlu	SİNOP
Mustafa Özer	Zeki İslâm	KIRKLARELİ	Suphi Batur
AYDIN	Nizamettin Özgül	Ahmet Naci Arı	SİVAS
Fikret Turhangil	GİRESUN	KIRŞEHİR	Hulûsi Söylemezoğlu
BALIKESİR	Sabahattin Orhon	Ali Rıza Ulusman	TEKİRDAĞ
Hasan Ali Türker	GÜMÜŞANE	KOCAELİ	Selâmi Üren
BİLECİK	Halit ZARBUN	Rifat Özdeş	TOKAT
Talât Oran	HATAY	Lütfi Tokoğlu	Zihni Betil
BİNGÖL	Sabahattin Adalı	KONYA	TRABZON
Sabri Topçuoğlu	Vehbi Aksoy	Mustafa Dinekli	Yusuf Demirdağ
		Ahmet Onar	URFA
		KÜTAHYA	Vasfi Gerger
		Osman Cevdet Erkut	Esat Mahmut Karakurt

UŞAK
Kâmil Coşkunoğlu
YOZGAT
Sadık Artukmaç

ZONGULDAK
Akif Eyidoğan
**C. BAŞKANINCA SE-
ÇİLEN ÜYELER**
Cevat Açıkalın

Hidayet Aydın
Esat Çağa
Ömer Ergün
Sadı Koçaş

Sahir Kurutluoğlu
Nevzat Sengel
Burhanettin Uluç
Âdil Ünlü

[Reddedenler]

VAN

Faruk Işık

[Oya katılmıyanlar]

TABİİ ÜYELER

İkrem Acuner
Refet Aksoyoğlu
Emanullah Çelebi
Vehbi Ersü
Suphi Gürsoytrak
Kadri Kaplan
Sami Küçük
Mehmet Özgüneş
Selâhattin Özgür
Sıtkı Ulay
Muzaffer Yurdakuler

**GENEL OYLA SEÇİ-
LEN ÜYELER**

ADANA

Galip Avşar (İ.)
Mehmet Ünalı
Sakıp Önal (İ.)

ADİYAMAN

Halil Açar (İ.)

AFYON KARAHİSAR

Rasim Hancıoğlu
Mustafa Yılmaz İnce-
oğlu

AĞRI

Veysi Yardımcı

ANKARA

Niyazi Ağırnash
Hıfzı Oğuz Bekata (B.)
Sabit Kocabeyoğlu
İbrahim Saffet Omay

ARTVİN

Fehmi Alpaslan

AYDIN

İskender Cenap Ege

Osman Saim Sarıgöllü

BALIKESİR

Enver Aka

Hamdi Oğuzbeyoğlu

(İ.)

Kadri Öztaş

BİTLİS

Cevdet Geboloğlu

BURDUR

Hüseyin Otan

BURSA

İhsan Sabri Çağlayangil

Şeref Kayalar

ÇANAKKALE

Halit Sarıkaya

ÇORUM

Zeki Arsan (İ.)

DENİZLİ

Cahit Akyar

DİYARBAKIR

İhsan Hamit Tıgrel

(Bşk. V.)

EDİRNE

Tahsin Banguoğlu

ELAZIĞ

Celâl Ertuğ

ERZURUM

Nurettin Aynuksa

Nihat Pasinli

ESKİŞEHİR

Gavsi Uçagök

GİRESUN

Mehmet İzmen (B.)

İSTANBUL

Şevket Akyürek

Fethi Başak

İZMİR

Ömer Lütfi Bozçalı

Enis Kansu

KARS

Sırrı Atalay (Bşk. V.)

Turgut Göle

Mehmet Hazer

KAYSERİ

Hüsnü Dikeçligil

Suad Hayri Ürgüplü

(Başkan)

KONYA

Sedat Çumralı

Muhittin Kılıç

Muammer Obuz

KÜTAHYA

A. Babattin Özbek

MALATYA

Mehmet Zeki Tulunay

(İ.)

Nüvit Yetkin

MANİSA

Emin Açar

MUĞLA

Muallâ Akarca

NEVŞEHİR

İ. Ş. Atasagun

NİĞDE

İzzet Gener (İ.)

ORDU

Eşref Ayhan

Şevket Köksal (İ.)

Zeki Kumrulu

RİZE

Necip Danişoğlu

SAKARYA

Turhan Kapanlı

Kâzım Yurdakul

SİVAS

Ahmet Çekemoğlu

Rifat Öçten (İ.)

Ziya Önder (İ.)

TEKİRDAĞ

Cemal Tarlan

TOKAT

Osman Haçibaloğlu

TRABZON

Şevket Buladoğlu

Reşat Zaloğlu

TUNCELİ

Mehmet Ali Demir

YOZGAT

Neşet Çetintas

ZONGULDAK

Tarık Remzi Baltan

Tevfik İnci

**C. BAŞKANINCA SE-
ÇİLEN ÜYELER**

Âmil Artus

Hasan Kangal

Enver Kök (İ.)

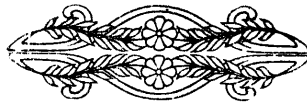
Kâzım Orbay

Ragıp Üner

Necati Özdeniz

[Açık üyelikler]

Eskişehir	1	Samsun	1
Hakkâri	1		
İstanbul	1	Yekûn	4

Cumhuriyet Senatosu

GÜNDEMİ

YETMİŞSEKİZİNCİ BİRLEŞİM

20 . 6 . 1963 Perşembe

Saat : 14.00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

× 1. — Tohumlukların tescil, kontrol ve sertifikasyonu hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Sanayi ve Tarım, Anayasa ve Adalet ve Bütçe komisyonları raporları (M. Meclisi 1/247, C. Senatosu 1/211) (S. Sayısı : 155) [Dağıtma tarihi : 16 . 6 . 1963]

× 2. — Kamu iktisadi teşebbüslerin 1960 ve daha önceki bütçe yıllarına ait bir kısım vergi borçlarının tasfiyesi hakkındaki kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Malî ve İktisadi İşler ve Bütçe komisyonları raporları (M. Meclisi 1/201, C. Senatosu 1/229) (S. Sayısı : 156) [Dağıtma tarihi : 11 . 6 . 1963]

II

SORULAR, GENSORUULAR VE GENEL GÖRÜŞME

1. — Cumhuriyet Senatosu Balıkesir Üyesi Hasan Ali Türker'in, Ege ve Atatürk üniversitelerine bağlı bir Veteriner Fakültesi açılmasına dair Tarım Bakanından sözlü sorusu (6/166)

2. — Cumhuriyet Senatosu Siirt Üyesi Lâtif Aykut'un, Toprak dergisi sahibinin üniversite gençliği tarafından yapılan sorgusuna dair İçişleri ve Adalet Bakanlarından sözlü sorusu (6/171)

3. — Cumhuriyet Senatosu Kayseri Üyesi Hüsnü Dikeçligil'in, Ziraat Bankası tarafından yaptırılan çiftçi evlerine dair Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/173)

4. — Cumhuriyet Senatosu Üyesi Hidayet Aydın'ın, kaloriferlerde linyit kömürü yerine Fuel Oil yakılmasına dair, Sağlık ve Sosyal

Yardım Bakanından sözlü sorusu (6/174)

5. — Cumhuriyet Senatosu Kayseri Üyesi Hüsnü Dikeçligil'in, İstanbul, Yüksek İslâm Enstitüsünün arsasına dair Devlet Bakanından sözlü sorusu (6/179)

6. — Cumhuriyet Senatosu Kastamonu Üyesi Nusret Tuna'nın, 27 Mayıs İnkılâbından sonra toplanan silâhlara dair İçişleri Bakanından sözlü sorusu (6/188)

7. — Cumhuriyet Senatosu Trabzon Üyesi Yusuf Demirdağ'ın, memleketimizdeki posta dağıtıcılarına dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/189)

8. — Cumhuriyet Senatosu Muğla Üyesi Muallâ Akarca'nın, Bakanlık Teftiş Heyeti Reisi Naci Gürol ile Sümerbank eski Genel Müdürü Salâhattin Akyol hakkındaki bir emrin yerine getirilmemesi sebebine dair Sanayi Bakanından sözlü sorusu (6/191)

9. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, Plân için sarf edilen para ile gazete ve mecmualara tahsis edilen ilânlara dair, Başbakanından sözlü sorusu (6/192)

10. — Cumhuriyet Senatosu Hatay Üyesi Sabahattin Adalı'nın; Hatay'ın Reyhanlı, Kırıkhan Amik Ovasında fazla miktarda yağın yağmur sebebiyle buğday mahsulünün tamamen yok olduğuna dair Tarım ve Ticaret Bakanlarından sözlü sorusu (6/193)

11. — Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenap Ege'nin, tren bileti ücretlerinde öğretmenler için uygulanan tenzilli tarife ile dergi ve kitaplarından alınan posta ücretlerine dair Ulaştırma Bakanından sözlü sorusu (6/194)

12. — Cumhuriyet Senatosu Aydın Üyesi İskender Cenap Ege'nin, Söke ovasının nehir taşkınlarından korunması hususunda ne gibi tedbirler düşünüldüğüne dair Bayındırlık ve Tarım Bakanlarından sözlü sorusu (6/195)

III
ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTI-
RILAN İŞLER

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI
VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜ-
ŞÜLECEK İŞLER

1. — Cumhuriyet Senatosu İctüzük teklifi ve Cumhuriyet Senatosu İctüzük Komisyonu raporu (2/15) (S. Sayısı: 65 e ek) [Dağıtma tarihi : 18 . 10 . 1962]

2. — Temsilciler Meclisi eski üyesi Ekrem Tüzemen'in, Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonunun 3 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 43 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M. Meclisi 4/5, C. Senatosu 4/18) (S. Sayısı : 157) (Adalet Bakanlığı ile ilgili) [Dağıtma tarihi : 11 . 6 . 1963]

× 3. — 1963 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/468, C. Senatosu 1/245) (S. Sayısı : 159) [Dağıtma tarihi : 18 . 6 . 1963]

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK
İŞLER

1. — İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı bir Teknik Okulu açılmasına dair Kanunun Anayasaya aykırı hükmünün kaldırılmasına dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim Komisyonu raporu (M. Meclisi 2/454, C. Senatosu 2/65) (S. Sayısı : 160) [Dağıtma tarihi : 18 . 6 . 1963]

Dönem : 1
Toplantı : 2

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı: 157

Temsilciler Meclisi eski üyesi Ekrem Tüzemen'in, Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonununun 3 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 43 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (M.Meclisi 4/5; C. Senatosu 4/18)

Ankara, 25 . 9 . 1961

Kurucu Meclis Başkanlığına

Temsilciler Meclisi Üyesi Beyoğlu Birinci Noteri Kemal Türkoğlu noterlik görevinin ifası sırasında kanuna uymıyan bazı muameleler yaptığı ve eksik harc aldığı için Adalet Bakanlığınca, Bakanlık Hukuk İşleri Umum Müdürlüğüünün teklifi ve müsteşarının onayı ile, **Noterlik Kanununun** 59 ncu maddesinin birinci fıkrasının (C) bendinde yazılı ceza verilmek suretiyle cezalandırılmıştır. Adı geçen bu cezanın kaldırılması için yine **Noterlik Kanununun** 60 nci maddesine dayanarak yaptığı itiraz da İnzibat Meclisince reddedilmiş ve böylece ceza kesinleşmiştir.

Kemal Türkoğlu Kurucu Meclise başvurarak aleyhindeki kesinleşmiş cezanın kaldırılmasını istemiştir. Kemal Türkoğlu'nun bu husustaki dilekçesi cevaplandırılmak üzere **Adalet Bakanlığına** gönderilmişse de o sırada adı geçen **Adalet Bakanlığına** tâyin olunmuş ve 2.9.1961 tarihinde tevzi olunan 3 sayılı Haftalık Karar Cetvelinin tetkikinde de görüleceği üzere 491 sayılı Anayasanın 82 nci maddesi gereğince Kurucu Meclise başvuran diğer kimselerin istekleri Dilekçe Komisyonunca ilgili Bakanlıklardan cevap alındıktan sonra tetkik edilerek karara bağlandığı halde Kemal Türkoğlu'nun müracaatı **Adalet Bakanlığının** cevabı beklenilmeksizin, adı geçen **Adalet Bakanlığına** tâyin olunduğu gün incelenerek hakkındaki cezanın kaldırılmasına ekseriyetle karar verilmiştir.

Yukardaki kısa açıklamadan ve cezanın kaldırılması hakkındaki kararın gerekçesinden işin Dilekçe Komisyonunca gereği gibi incelenmeden karara bağlandığı intibat uyanmaktadır. Bu durum göz önünde tutularak Kemal Türkoğlu'nun hakkındaki disiplin cezasının kaldırılması ile ilgili müracaatının Kurucu Meclis İktüzüğüünün 32 ve 56 nci maddeleri ile T. B. M. M. nin 1957 yılından önce yürürlükte olan İktüzüğüünün 57 nci maddesi gereğince bir defa da Kurucu Meclisin birleşik toplantısında tetkik ve müzakeresini arz ve teklif ederim.

Saygılarımla.

Ekrem Tüzemen
Temsilciler Meclisi Üyesi

(43 sayılı Karar)

52924/5887 Dr. Kemal Türkoğlu
Birinci Noter
Beyoğlu - İstanbul

(Dilekçi : Beyoğlu Birinci Noteri iken fazla ve eksik harc tahakkukundan ve Sanayi Bankası Anonim Şirketinin hissedarı olduğu halde bu bankaya ait esas nizamnameyi tanzim eden kurucuların imzalarını tasdik etmekten kusurlu sayılarak hakkında Noter Kanunu mucibince Adliye Bakanınca tabik edilen iki ay işten çıkarma disiplin cezasının İnzibat Meclisi tarafından tasdikine ait kararın isabetsizliği dolayısıyla ittihaz olunan mezkûr kararın kaldırılmasını istemektedir.)

Tetkik edilen dosyasına göre; Beyoğlu 1 nci Noteri iken Sanayi Bankası Anonim Şirketinin esas mukavelesinin tasdikından noksan harc aldığı ve ayrıca muhtelif tarihlerde muamelesini yapmış olduğu bâzı işlerden de fazla harc ve ücret alması ve kendisinin hissedarı ve kurucuları arasında bulunduğu mezkûr şirketin esas mukavelesini tasdik etmek suretiyle kanuna aykırı harekette bulunması sebepleriyle Adalet Bakanlığının 16 . 1 . 1961 tarihinde tasdika iktiran eden mucipleriyle iki ay işten çıkarma cezasıyla tecziyesine karar verildiği ve kanuni süresi içinde vâkı itirazı dolayısıyla Hâkimler Kanununun 94 ncü maddesine tevfikân İnzibat Meclisince incelenen mezkûr ceza mucipnamesinin;

A) Sanayi Bankası Anonim Şirketi kurucularının hepsinin imzalarının tasdikıyla harca tabi tutulması düşünülebilirse de altı kişi hissedarlara vekâleten imza etmeleri ve noterlikte vekâlete istinaden salâhiyetli bulunan yalnız bu altı kişinin imzasının tasdikine mahza noksan harc alma kâsinin mevcudiyetini kabule imkân görüleniyeceği beyaniyle bu durumun disiplin cezasını gerektirir mahiyeti olmadığına.

B) Fazla harc ve ücret alındığı iddia olunan muamelelerde de keza noterin kasdi bulunduğu anlaşılmasına binaen bu hususlardan ceza tertibine mahal görülemediğine karar verilmiş, ancak Noter Kemal Türkoğlu'nun Sanayi Bankası Anonim Şirketinin kurucuları arasında bulunmasına rağmen şirketin esas mukavelesini tasdik etmesi Noterlik Kanununun 63 ncü maddesinin açık hükmüne muhalefet teşkil etmesi hasabiyle bu yönden itirazının reddine karar verildiği görülmüştür.

Gereği düşünüldü : İnzibat Meclisi itiraz üzerine vermiş olduğu kararında Beyoğlu Birinci Noteri Kemal Türkoğlu'nun gerek Sanayi Bankası Türk Anonim Şirketinin esas mukavelesini tasdik ederken gerekse tetkik mevzuu yapılan ve numaraları dosyada mevcut diğer üç muameleyi yaparken noksan veya fazla harc almak kasdiyle hareket etmediğini kabul ederek bu işlemlerden dolayı Birinci Noter Kemal Türkoğlu'nun kasdi veya ihmali olarak kusurlu sayılamıyacağını belirtmiş ve netice bu işlemin disiplin cezasını gerektirir mahiyette görmemiştir.

İnzibat Meclisince disiplin cezasına mevzu ittihaz edilen fiil sadece dilekçenin Sanayi Bankası kurucuları arasında bulunmasına rağmen şirketin esas mukavelesini tasdik etmiş olması fiilidir ve bu hareketi Noterlik Kanununun 63 ncü maddesine açıkça bir aykırılık teşkil eder mahiyette kabul etmiştir. İnzibat Komisyonunun bu anlayışı ve buna dayanarak verilmiş olan iki ay meslekten men'i cezası hukukan doğru görülmemiştir.

Çünkü : Kemal Türkoğlu'nun kendisiyle alâkalı bir muameleyi tasdik etmiş sayılabilmesi ancak, Sanayi Bankası Anonim Şirketinin kurucuları arasında bulunması ile mümkündür. Nitekim İnzibat Meclisi de (alâkayı) Kemal Türkoğlu'nun bu sıfatına dayandırmıştır.

Hakikat halde Ticaret Kanununun sarîh hükümleri karşısında Kemal Türkoğlu'nun Sanayi Bankası Anonim Şirketinin kurucularından birisi olarak kabul etmeye hukukan imkân yoktur. Zira adı geçen kanunun 278 nci maddesine göre bir anonim şirketin kurucuları şirkete sermaye taahhüd-

eden ve esas mukaveleye imza koyan şahıslardır. Bir kimsenin sadece şirkete sermaye taahhüdmesi ve kısmen bu taahhüdünü yerine getirmesi Ticaret Kanununun bu maddesine göre o şahsa şirketin kurucusu sıfatını kazandırmaz. Kemal Türkoğlu Sanayi Bankasının esas mukavelesini imzalamadığından Ticaret Kanununun bu maddesi icabı şirketin kurucularından değildir. Binnetice kurucu olmıyan Kemal Türkoğlu'nun Sanayi Bankası Anonim Ortaklığının esas mukavelesini tasdik etmesi kendisiyle alâkalı bir muameleyi tasdik etmesi mahiyetinde sayılmaz. Evvel emirde verilen karar bu noktadan hatalı görülmüştür.

Bir an için esas mukavelede imzası olmıyan Kemal Türkoğlu'nun sermaye taahhüdü ettiği bir anonim şirketin kuruluş mukavelesini tasdik etmesi, Noterlik Kanununun 63 ncü maddesinde yer alan (dolayısıyla alâkalı olduğu bir muameleyi tasdik etmek) mefhumuna girecek mahiyette kabul edilse bile bu hareketin iki ay meslekten men'i cezası gibi verilebilecek cezaların en ağırından bir evvelki ağırlıkta ceza ile tecziye edilmesi hukuk ve adalet prensipleriyle bağdaşamaz. Zira İnzibat Meclisi Kemal Türkoğlu'nun ne kendisini ne de mukavelesini tasdik ettiği Sanayi Bankası Anonim Şirketini menfaatlendirmek kaydıyla hareket etmediğini önceden kabul etmektedir. Bu duruma göre kasdi olmıyan ve kanuna aykırılığı da ancak bir içtihat hatası ile izah edilen bir fiilin kasde dayanan fiiller için verilmesi icabeden cezaların en ağırlarından biriyle tecziye edilmesi bir taraftan genel adalet prensiplerine diğer taraftan Noterlik Kanununun 59 ncü maddesinde vaz'edilen esasa aykırıdır. 59 ncü madde cezayı mucip fiilleri ve bunlara verilecek cezaları saydıktan sonra kusurun derecesine göre yazılı cezalardan birinin verileceğini söylemek suretiyle verilecek cezanın kusurun ağırlığıyla mütenasib olması esasını vaz'etmiştir.

Kemal Türkoğlu'na izafe edilen fiil, İnzibat Meclisinin de kabul ettiği gibi ne kendisine ne de alâkadar olduğu kabul edilen anonim şirkete menfaat temin etmek kasdine mâtuf olmadığına ve sadece (bir anonim şirketin kurucuları kimlerdir, sermaye şirketi olan anonim şirketin hisse senedine sahip olmak veya böyle bir şirkete sermaye taahhüd etmek bir noteri ve o şirketle Noterlik Kanununun 63 ncü maddesinin anladığı mânada doğrudan doğruya veya dolayısıyla alâkadar sayılmasını gerektirir mi?) gibi iki hukuki sorunun cevaplandırılmasında kanunları hatalı tefsir etmekten meydana geldiği tahakkuk ettiğine göre böyle bir fiile verilecek cezanın ağır kusuru olan noterlere verilmesi icabeden iki ay meslekten men'i cezası olarak takdir edilmesi yerinde görülmemiştir.

Göz önünde tutulması icabeden diğer bir husus da aynı suallerin cevaplandırılmasında Adalet Bakanlığının açık bir görüşe varmak için birkaç defa fikir değiştirmesi ve Ticaret Bakanlığı dâhil diğer bakanlık ve müesseselerden mütalâa istemesi vakiasıdır. Adalet Bakanlığının imkânlarına sahip olmıyan ve muamelenin ifası için derhal karar vermek mecburiyetinde olan noterlerin kanunların tefsirinde zühule düşmeleri kendilerine bir cezanın verilmesi değil olsa olsa bir ikazın yapılmasını icabettirir. Kaldı ki, tetkik edilen dosya arasında mevcut bulunan Adalet Bakanlığı Hukuk İşleri Umum Müdürlüğünün tarih ve numarası olmıyan, maksat ve neticeyi de göstermiyen ve hangi makamı işgal eden zata aid olduğu da belirtilmiyen teklifi de Noterlik Kanununun altmışıncı maddesi hükmü muvacehesinde hukukan infazı ve icrası mümkün olmıyan bir mahiyet arz etmektedir. Çünkü salâhiyetler mercilerin tasdikine iktiran emmiyen hüküm ve kararlar keenlemyekündür.

Binaenaleyh, yukarıda arz ve izah edildiği üzere Noter Kemal Türkoğlu hakkında kanuni ve maddi unsurlardan mahrum olan iki ay işten çıkarma disiplin cezasının kaldırılmasına üyeden Enver Kırker'in muhalefetine karşılık ekseriyetle karar verildi.

Karar No: Karar tarihi

43

16 . 8 . 1961

Dilekçe Karma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Dilekçe Karma Komisyonu

Dilekçe Kar. Kom. No. : 5887

Zat ve Evrak No. : 52324

K. K. Kayıt No. : 4-5

7 . 6 . 1963

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Beyoğlu Birinci Noteri ve Kurucu Meclis Üyesi Kemal Türkoğlu hakkında Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonunun 961-43 sayılı kararı ile Adalet Bakanlığı Disiplin Kurulu tarafından verilen disiplin cezasının kaldırılması kararına karşı;

Kurucu Meclis üyelerinden Ekrem Tüzemen tarafından itiraz edilmekle Dilekçe Karma Komisyonu 28 . 3 . 1963 tarihinde toplandı.

Adalet Bakanlığı İnzibat Komisyonu tarafından Kemal Türkoğlu aleyhine tertibolunan inzibati cezaya ait evvelece Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonu tarafından tetkik edilen evrak tekrar incelendi.

Bu hususa dair Bakanlıkça yapılan işlem hakkındaki evrakın celbine 8 . 4 . 1963 tarihinde karar verilerek, muameleye taallük eden 21 kalem evrak Adalet Bakanlığında celp ve tetkik edildi.

Ayrıca Adalet Bakanı Müsteşarı Nafiz Yamanoglu tarafından İstanbul Asliye 2 nci Hukuk Hâkimliğinde Kemal Türkoğlu aleyhinde ikame edilen ve işbu tetkik konusu işlemle ilgili bulunan **tazminat dâvasına ait tekmil evrakın suretleri mezkûr mahkemedен talep ve celbedildi.** Adalet Bakanlığında celbedilen evrakla birlikte 2 nci Asliye Hukuk Mahkemesine ait evrak da tetkik edildi.

Bu suretle :

Beyoğlu 1 nci Noteri Kemal Türkoğlu'nun 18 . 11 . 1961 tarihli dilekçesi ile Adalet Bakanlığınca hakkında yersiz olarak verilmiş bulunan iki ay işten çıkarma cezasının kaldırılması hakkındaki talebi ve Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonu tarafından verilen 16 . 8 . 1961 gün ve 43 sayılı (İşbu cezanın kaldırılmasına dair) kararı tekrar incelendi.

Kemal Türkoğlu'na isnadedilen fiilin :

Noter Kemal Türkoğlu'nun 8 . 1 . 1958 tarihinde tasdik ettiği Sanayi Bankası Anonim Şirketinin esas mukavelesinin imzalanması ve bu imzaların noterlikçe tasdik işleminde kurucuların adedi (556) kişi olduğu halde, sadece kendilerine temsil salâhiyeti verilen altı kişinin imzasının tasdik ile iktifa ettiği 556 kurucu bulunmasına göre, 2 224 417 lira harc ve işbu harem yüzde otuz nisbetinde ücret alınması gerekirken 24 044 lira harc alınmakla ve bunun yüzde otuzü ücret alınmakla iktifa olunduğu ve bu hareketle kurucusu olduğu Anonim Şirket lehine hareket ettiğiidir.

Diğer taraftan Kemal Türkoğlu bu şirketin kurucusu mevkiinde olmasına rağmen, şirketin esas mukavelesini tasdik etmek suretiyle Noterlik Kanununun 63 ncu maddesinin açık hükmüne muhalefet etmiş bulunmaktadır.

Bu iki isnatla İnzibat Kuruluna sevk edilen Kemal Türkoğlu hakkında Adalet Bakanlığı İnzibat Meclisi, Hâkimler Kanununun 94 ncu maddesine tevfikân itiraz üzerine nihai surette aşağıdaki kararı ittihaz ettiği görülmüştür :

A) Noksan hare alma kastinin mevcudiyetini kabule imkân görülmemiştir.

B) Sanayi Bankası Anonim Şirketinin kendisi de kurucu üyesi olması itibariyle, bu sıfatı

üzerinde iken şirketin esas mukavelesini tasdik etmekle Noter Kanununun 63 nci maddesine aykırı hareketle bulunmuş ve binnetice iki ay istençikarma şeklinde Bakanlığın ittihaz ettiği inzi-bati cezaya mumaileyhin itirazı reddedilerek, işbu ceza kesinleşmiştir.

Kurucu Meclis Üyesi Ekrem Tüzümen'in vâkı itirazı üzerine, Dilekçe Karma Komisyonu meseleyi esastan ve yeniden inceledi.

1. Kemal Türkoğlu Beyoğlu 1 nci Noteri sıfatıyla 8 . 1 . 1958 tarihinde tasdik ettiği Sanayi Bankası A. Ş. esas mukavelesinin imza tasdıkı işleminde kendi hukuki içtihadına göre; kanunları tatbik ederken her hangi bir suretle iltizamkâr kastile hareket ettiği kanaatine varılmıştır.

Zira :

A) Kemal Türkoğlu'nun dört yıllık noterlik muamelâtını teftiş eden Bakanlık Müfettişleri bu konuya temasla; noter tarafından nispi hare almakla, fazla hare tahakkuk ettirildiği halbuki bu kabül imza tasdiklerinin maktu harca tabi olduğunu bildirerek, tamamiyle aksi bir görüşü savunmuşlardır.

B) Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığı ve Hukuk İşleri Umum Müdürlüğü ise: 17 . 3 . 1957 tarih 15-22-2996 sayılı tamiminin 17 nci sırasında belirtildiği veçhile: Anonim şirketlerin esas mukavelesinin tasdikinden noterlerin nispi hare almaları gerektiği, sekiz milyon lira senmayeli ve 556 üyeli Sanayi Bankası A. Ş. esas mukavelesinin tasdikı işleminde de, bu tamim hükmüne göre hareket edilip ve Harelar Kanununun 3 numaralı tarifesinin 1 sıra numarasının gerektirdiği hesaba göre : 2 224 417 lira hare ve buna tekabül eden yüzde otuz ücret alınması iktiza ederken 24 044 lira alınmakla Hazine zarara sokulmuş denilmektedir.

C) Bu konuda komisyonumuzun hukuki mütalâasına gelince: İsnadedilen Ticaret Kanununun 277, 278 ve 279 ncu maddelerinin müşterek şekilde mütalâa edilmesi gerekmektedir. Bu maddeler müşterek şekilde mütalâa edildiği takdirde, anonim şirketlerde (pay sahibi olan) üyelerle (kurucu üyelerin) vâkı kanun tarafından ayrı ayrı mütalâa ve tavsif edildikleri görülür.

Filhakika :

Mezkûr maddelere göre; her kurucu üye, anonim şirkette (pay sahibi üyedir) fakat her pay sahibi üye anonim şirkette kurucu üye değildir.

Ticaret Kanununun kurucu üyeleri, Cemiyetler Kanununun bahis konusu ettiği müteşebbis üye vasıf ve mahiyetindedir.

Binaenaleyh durum böyle kabul edilince; Ticaret Kanununun 278 nci maddesinin tarif ettiği 278 nci maddesinin tatbikatı yönünden Kemal Türkoğlu'nun hukuki hataya düşmediği neticesine varılmış olunur. Filhakika, 278 nci maddeye göre; esas mukaveleyi tanzim ve imza eden ve sermaye olarak mukaveleye muayyen parayı koymayı taahhüdeden kurucu üyelerin adedi, mevzu bahis anonim şirkette altı kişiden ibarettir.

Diğer 550 üye ise; esas mukaveleyi okuduklarını, mukavelenin 90 nci maddesiyle kuruculuk sıfatları yazılı altı hissedara salâhiyet verdiklerini bildirerek (pay sahibi üye) sıfatını alan kimselerdir.

Bu beş yüz elli üyenin iştirak taahhüdünü, pay sahibi olabilme şart ve şekillerini aynı kanunun 283 nci maddesi tarif etmiş olup, madde (bu sıfatı almak istiyen kimselerin imza ve taahhütlerini noterden tasdik ettirecekleri bir mektubu) kurucu üyelere göndermeyi kâfi kabul etmiştir.

Bu noter, her üyenin bulunduğu mahal noteri veya dilediği noter olabileceğine göre; esas mukavelenin imza tasdıkı işleminde de, tekmil pay sahibi diğer 550 üyenin Türkiye'nin her tarafından İstanbul 1 nci Noterliği huzuruna cemedilmesini beklemek ve pay sahibi üyelerin de bu noter tarafından imzalarının tasdik edilmesini istemek vâkı kanunun kasdetmediği ve tatbikatta da tahakkuku imkânsız bir durum yaratmak olur.

Esasen, altı kurucu üyenin imzalarının tasdıkı ile Anonim Şirketin kuruluşu işlemini Ticaret Bakanlığı kabul etmiş muameleyi tamam görmüştür.

Bütün bu mütalâalardan çıkan netice olarak kanaatimiz odur ki: Kemal Türkoğlu, vâzı kanunun maksadına ve 277, 278, 279 ve 283 neü maddelerin belirttiği açık hükümlere uygun olarak hareket etmiştir.

D) Komisyonumuz Kemal Türkoğlu'nun Anonim Şirket tarafından uygun olarak bu şirket lehine iltizamkâr hareket ettiği hakkındaki görüşlere de iştirak edememiştir.

Filhakika :

Noter Kemal Türkoğlu, Adalet Bakanlığının Hukuk İşleri U. Müdürlüğünün ve Teftiş Kurulu Başkanlığının mütalâaları gereğince hareket edip 556 imzanın tasdik haremı tahakkuk ve tahsil etmiş bulunsaydı, 2 224 417 lira hare alması ve bunun karşılığı da yüzde otuz nisbetinde 667 325 lira gibi son derece yüksek bir noterlik ücreti alması iktiza ederdi. Şahsi menfaati ile doğrudan doğruya ilgili bu kadar yüksek bir rakamı kendi lehine ve menfaatine tahakkuk ettirmiyen bir kanun adamının menfaat rabitası hiç mevzuubahis olmıyan bir şirket lehine olarak iltizam etmesini düşünmek için, mantık münasebeti kurmayı mümkün görememekteyiz.

2. Kemal Türkoğlu'na izafe edilen (kendisinin ilgili bulunduğu bir işi Noter sıfatıyla tasdik etmek) gibi kusur ve bu kusurun neticesi olarak Noterlik Kanununun 63 neü maddesiyle ilgili olarak tâyin edilen inzibati ceza, Noterlik Kanununun 59 neu maddesinde tasrih edilen fiillere uymaması gereken bir suçtur.

59 neu madde : Cezayı mucip fiilleri ve bu fiillere verilecek cezaları saydıktan sonra, kusurun derecesine göre yazılı cezalardan birinin verileceğini söylemek suretiyle, verilecek cezanın kusurun ağırlığı ile mütenasibolması esasını vaz'etmiştir.

Kemal Türkoğlu'na izafe edilen fiilin İnzibat Meclisi tarafından da, benimsendiği üzere: Ne kendisine ve ne de alâkadar olduğu kabul edilen Anonim Şirkete menfaat sağlamak kasdına mâtuf değildir. Böyle bir menfaat de sağlanmamıştır. Bilâkis Adalet Bakanlığının görüşüne aykırı bir tatbikatı yapmak suretiyle, kendi noter ücretinden yarım milyonu aşan şahsi bir kazanımdan mahrum olmuştur.

Şu halde : Cezaların ağırlı olan 63 neü madde ile teziyyeyi hak ve nasfet kaideleriyle telif edememekteyiz.

Filhakika : Sanayi Bankası Anonim Şirketi ana sözleşmesi Dilekçe Komisyonumuzca tetkik edildiğinde; mukavelenin 3 ve 90 neü maddesinde isimleri yazılı bulunan altı kurucu üye içerisinde bulunmadığı, pay sahibi üyelerin 20 neü sırasında olduğu ve 2 500 lira ile iştirakinin olduğu anlaşılmıştır. Mumaileyhin bilâhara bu hissesini dahi devrettiği anlaşılmıştır.

Kemal Türkoğlu hakkındaki Adalet Bakanlığın İnzibat Meclisi tarafından ittihaz edilen iki ay işten çıkarılma cezasının tâyininde ve Noter Kanununun 59 ve 63 neü maddelerinin tatbiki tarzında isabet bulunmadığı kanaatiyle Kurucu Meclis Dilekçe Komisyonu tarafından evvelce verilen 16 . 8 . 1961 tarih ve 43 sayılı Karar yukarda arz ve izah edilen hukukî sebeplere binaen, Karma Komisyonumuz Genel Kurulunca da yerinde görülmüş ve itirazın bu sebeple reddi üyeden Sırrı Uzunhasanoğlu, Oğuz Demir Tüzün, Reşat Özarda ve Nihat Berkkan'ın çekinser oylarına karşı uygun bulunmuş olmakla düzenlenen bu raporumuz 140 sayılı Kanunun 9 neu maddesine tevfiikan Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun yüksek takdir ve tasviplerine sunulur.

Dilekçe Karma Komisyonu

Başkanı
Urfa
Vasfi Gerger

Başkanvekili
Aydın
Çekinserim
Reşat Özarda

Sözcü
Edirne
Fahir Girittlioğlu

Sözcü
Bolu
Çekinserim
Sırrı Uzunhasanoğlu

Kâtip
Kütahya
Osman Cevdet Erkut

Kâtip
Niğde
Çekinserim
Oğuz Demirtüzün

Cumhurbaşkanınca S. Ü.
Hidayet Aydın

İ parti
Lokman Başaran

Ankara
Çekinserim
Nihat Berkkan

Bolu
Ahmet Çakmak

Balıkesir
Hamdi Oğuzbeyoğlu
İmzada bulunamadı

Hakkâri
Ahmet Zeydan

Dönem : 1
Toplantı : 2

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı: 159

1963 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Karma Bütçe Komisyonu raporu (M. Meclisi 1/468 C. Senatosu 1/245)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 1998/1899

30 / 5 / 1963

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 17.5.1963 tarihinde kararlaştırılan «1963 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı» ve gerekçesi ile eki cetvel ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

İsmet İnönü

Başbakan

GEREKÇE

Başbakanlık Teşkilât Kanunu içerisinde yer alan «Millî Emniyet Hizmetleri Başkanlığı»nın açık giderleri için şimdiye kadar bütçelere ödenek konulmamakta ve bir teşkilât kanunu da mevcudolmadığından bütün ödemeleri örtülü ödenek tertibinden karşılanmakta idi.

Devletin haberalma hizmetini ifa eden bu teşkilâtın yeni Anayasa karşısında hukukî bünye ve statüsünün tesbiti ile, Devlet organları arasında müttekâmil bir şekilde ve bir bütün olarak yer alması için merkezî bir istihbarat teşkilât kanununun çıkarılması icabetmektedir. Bunu temin etmek üzere «Millî İstihbarat teşkilât kanunu tasarısı» Yüksek Meclise sevk edilmiş bulunmaktadır.

Bu tasarı kanunlaşmaya kadar ;

1. Gerekli hazırlıkların ve öngörülen işlerin yapılabilmesi,
2. Mevcut teşkilâtın modern usullere göre çalışmasını sağlayacak yeni tebdirlerin alınması,
3. 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu gereğince ;
 - a) Devlet namına ifa kılınan hizmet karşılıklarının açık ve denetime tabi tertiplere konulması,
 - b) Açık giderlerin açık tertiplerden karşılanarak istihbarata zarar verecek durumun önlenmesi,
 - c) Mahiyetinde gizlilik bulunan giderlerin örtülü ödenekten karşılanması,

Gibi sebeplere dayanılarak bu teşkilâtın açık giderlerini bütçenin açık tertiplerinden karşılamak amacıyla ilişik kanun tasarısı hazırlanmış bulunmaktadır.

Maddelerin izahına gelince :

Birinci madde ile, Millî Emniyet Hizmetleri Bakanlığına açık giderlerini karşılamak için Başbakanlık bütçesinde yeniden açılan bölüme 2 000 000 lira olağanüstü ödenek verilmektedir.

İkinci madde ile, (R) cetveli formülüne eklenen cetvelde, genel formüle, özel tertibi bulunmayan geçitli nakil ve ilân giderlerini karşılamak için (d) öteberi giderleri tertibinin sonuna bir fıkra eklenmekte ve ayrıca bu kanunla Başbakanlık kısmına eklenen Millî Emniyet Hizmetleri Başkanlığı'nın her çeşit açık giderleri karşılığı tertibinden nerelere harcama yapılacağı formülü konulmaktadır.

Üç ve dördüncü maddeler yürürlük ve yürütme hükümlerini göstermektedir.

Karma Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Karma Bütçe Komisyonu

Esas No. : 1/468

Karar No. : 39

12 . 6 . 1963

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Komisyonumuza havale edilmiş bulunan «1963 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarısı» Hükümet temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere olundu.

Kanun tasarısında Millî Emniyet Hizmetleri Başkanlığının açık giderlerini karşılamak için Bakanlık bütçesinde yeniden açılan bölüme (2) milyon lira olağanüstü ödenegün verilmesi ve bunun harcama formülünün de (R) cetveline konması derpiş edilmektedir.

Halihazırda Millî Emniyete ait müstakil bir teşkilât ve müstakil bir ödenek bulunmamaktadır. Yeni Anayasamız muvacehesinde Devletin haber alma hizmetini ifa eden bu teşkilâtın hukuki bünye ve statüsünün tesbitini ve diğer Devlet organları arasında müttekâmîl bir şekilde yer almasını sağlamak amacıyla hazırlanan, «Millî İstihbarat teşkilât Kanunu» da Yüksek Meclise sevk edilmiş bulunmaktadır. Bu tasarı kanunlaşmıcaaya kadar gerekli haremanın yapılabilmesini temin gayesiyle, bilhassa gizliliğinde zaruret olan haremanın örtülü ödenekten verilmesi ve açık giderlerinin ise bütçenin açık tertiplerinden ödenmesi prensibine sadık kalınarak bu tasarı hazırlanmıştır.

Bu prensibi mâkul ve hareama formülünün de (R) cetveline konmasını uygun gören komisyonumuz tasarımı aynen kabul etmiştir.

Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan V. Ankara N. Ağırnaslı	Sözeü Ordu A. H. Onat	Artvin S. O. Avcı	Aydın İ. Sezgin
Aydın O. Apaydın	Balıkesir F. İslımyeli	Balıkesir K. Öztas	Çanakkale Ş. İnan
Elâzığ Ö. F. Sanac	Gümüşane Söz hakkım mahfuz S. Savacı	Kırşehir A. Bilgin	Konya İ. Baran
Konya M. Dinekli	Konya A. Onar	Çanakkale Â. Aksoy	Sakarya N. Bayar
Siirt L. Aykut	Siirt A. Yaşa	Sinop M. Alicanoğlu	Trabzon A. Şener
Tabii Üye H. Tunçkanat	Van Aktarma suretiyle teminini mümkün gördüğüm- den olağanüstü ödenek verilmesine muhalifim. F. Işık	Yozgat V. Uyar	

HÜKÜMET TASARISI

1963 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 1963 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin Başbakanlık kısmında «Millî Emniyet Hizmetleri Başkanlığının her çeşit açık giderleri karşılığı» adıyla yeniden açılan 455 nci bölümüne 2 000 000 lira olağanüstü ödenek verilmiştir.

MADDE 2. — 1963 yılı Bütçe Kanununa bağlı (R) işaretli cetvele ilişik cetvelde yazılı formül eklenmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunu Maliye Bakanı yürütür.

17 . 5 . 1963

Başbakan <i>İ. İnönü</i>	Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı <i>E. Alican</i>
Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı <i>H. Dinçer</i>	Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı <i>T. Feyzioğlu</i>
Devlet Bakanı <i>A. Ş. Ağanoğlu</i>	Devlet Bakanı <i>R. Aybar</i>
Devlet Bakanı <i>N. Ökten</i>	Adalet Bakanı <i>A. K. Yörük</i>
Millî Savunma Bakanı <i>İ. Sancar</i>	İçişleri Bakanı <i>H. O. Bekata</i>
Dışişleri Bakanı V. <i>T. Feyzioğlu</i>	Maliye Bakanı <i>F. Melen</i>
Millî Eğitim Bakanı <i>Ş. R. Hatipoğlu</i>	Bayındırlık Bakanı <i>İ. Seçkin</i>
Ticaret Bakanı V. <i>H. Dinçer</i>	Sa. ve So. Y. Bakanı <i>Y. Azizoğlu</i>
Güm. ve Tekel Bakanı <i>O. Öztrak</i>	Tarım Bakanı <i>M. İzmen</i>
Ulaştırma Bakanı <i>R. Ökten</i>	Çalışma Bakanı <i>Bülent Ecevit</i>
Sanayi Bakanı <i>F. Çelikbaş</i>	Ba. - Ya. ve Tu. Bakanı <i>C. T. Karasapan</i>
İmar ve İskân Bakanı <i>F. K. Gökay</i>	

KARMA BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

1963 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tasarının 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

CETVEL

Tasarıya ilişik cetvel aynen kabul edilmiştir.

Hükümet tasarısına bağlı

CETVEL

Genel formül

Bölüm : 301 - 302. — Büro giderleri

d) *Öteberi (sonuna)*

Nakil ve ilân ücretleri

Başbakanlık

Bölüm : 455 Millî Emniyet Hizmetleri Başkanlığının her çeşit açık giderleri karşılığı,

Millî Emniyet Hizmetleri Başkanlığının kendisine verilmiş olan görevleri yerine getirebilmesi için yapacağı her çeşit açık giderler bu tertipten ödenir.

Dönem : 1
Toplantı : 2

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı: 160

İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı bir Teknik Okulu açılmasına dair Kanunun Anayasaya aykırı hükmünün kaldırılmasına dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim Komisyonu raporu (M. Meclisi 2/454 C. Senatosu 2/65)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 211)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 4681-23497

5.6.1963

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 3.6.1963 tarihli 89 ncu Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilen, İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı bir Teknik Okulu açılmasına dair Kanunun Anayasaya aykırı hükmünün kaldırılmasına dair kanun teklifi, dosyası ile birlikte sunulmuştur. Saygılarımla.

Fuad Sirmen
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu teklif 19.2.1963 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 3.6.1963 tarihli 89 ncu Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 211)

Millî Eğitim Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Millî Eğitim Komisyonu
Esas No: 2/65
Karar No: 15

12.6.1963

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 3.6.1963 tarihli 89 ncu Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilen, İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı bir Teknik Okulu açılmasına dair Kanunun Anayasaya aykırı hükmünün kaldırılmasına dair kanun teklifi, ilgili bakanlıkların temsilcilerinin de iştirakleri ile Komisyonumuzda görüşüldü.

Teklifin gerekçesinde serd edilen fikirler Komisyonumuzca da benimsenerek, Millet Meclisinin kabul ettiği metnin aynen kabulüne, Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere, Yüksek Başkanlığa sunulmasına karar verilmiştir.

Başkan
İzmir
Cahit Okurer

Sözcü
Tekirdağ
Cemal Tarlan

Cumhurbaşkanı S. Ü.
Esat Çığa

Ağrı
Veysi Yardımcı
İmzada bulunamadı

Elâzığ
Rasim Giray

İsparta
Suat Seren

İstanbul
Özel Şahingiray
İmzada bulunamadı

Kayseri
Hüsnü Dikeçligil

Trabzon
Yusuf Demirdağ

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN

İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı bir Teknik Okulu açılmasına dair Kanunun Anayasaya aykırı hükmünün kaldırılmasına dair kanun teklifi

MADDE 1. — 10.3.1954 tarih ve 6374 sayılı «İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı bir Teknik Okulu açılmasına dair» Kanununun 6 ncı maddesinin son cümlesini teşkil eden «Bu kurulların kararlarına karşı başka hiçbir mercie başvurulamaz» ibaresi kaldırılmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı bir Teknik Okulu açılmasına dair Kanunun Anayasaya aykırı hükmünün kaldırılmasına dair kanun teklifi

MADDE 1. — Millet Meclisinin kabul ettiği 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisinin kabul ettiği 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisinin kabul ettiği 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.